

Varley (1947, Austin) je v 70. letih zaslovel kot pisec kratke ZF proze. Vzbrstel je nenadoma in se prej kot v desetletju povlekel. Več kot dvajsetkrat je prišel v najožji izbor za nagradi Hugo in Nebula, in petkrat je bil izbran. Njegova zbirka *The Persistence of Vision* (1978) je bila nedvomno avtorska zbirka desetletja. Kasneje je izdal še dve (*Barbie Murders in Blue Champagne*) in napisal obsežno trilogijo *Gea - Titan* (1978), *Wizard* (1980) in *Demon* (1984). Ti romani (in tudi *Millennium* iz leta 1983, ki je nastal iz črtice *Air Raid* in doživel filmsko upodobitev) bi marsikomu drugemu pomenili vrh pisateljske kariere, pri Varleyu pa so skoraj razočaranje. Lepo jih je brati, izdelani so, ideje v njih so divje in v njih živi nekaj čudovitih oseb, a po tihem blesku Vztrajnosti videnja, kjer ni besede preveč ne besede premalo, bi od Varleya pričakovali - ne vem, morda čudeže.

Varley je mojster biotehnologije v ZF, sicer pa je racionalni anarhist, ki občuduje svobodo in solidarnost in meni, da želja po vodenju velikih skupin najbrž ni čisto zdrava.

1985 je dobil nagradi Hugo in Nebula za novelico *Press Enter*, lani pa nas je spet razveselil z zgodbo *Just Another Perfect Day*.

ENAKONOČJE

John Varley

Parameter je vedela, da ji sledijo. Že dneve so bili za njo, vedno dovolj zadaj, da niso mogli ugotoviti njenega natančnega položaja, a nikoli tako daleč, da bi se jih lahko otresla. Bila je v nevarnosti, a zdaj ni bilo časa, da bi se ubadala s tem.

Prišel je eden velikih trenutkov njenega življenja. Želela ga je uživati do kraja in ni hotela, da bi jo zasledovalci zmedli. Rojevala je peterčke.

Uni, Duo, Tri, Quad ... Brezupno vsakdanje. Srečni, Smrkavi, Šepavi - ne, teh je bilo sedem. Vojska, Mornarica, Marinci, Letalstvo,

Obalnastraža? To je bil peterokotnik, za zanimiv vic. A kdo bi hotel, da ga kličejo Obalnastraža? Kaj neki sploh je obalnastraža?

Izrinila je napor imenovanja iz misli. Ni bilo pomembno; ko bo čas za to, si bodo našli lastna imena. Le zdelo se ji je, da bi bilo s petimi lepo, če bi jih mogla s čim označiti, vsaj za knjigovodstvo.

"Še en položaj so dobili," je pomislila, pa ni bila njena misel. Bil je glas Ekvinokcija. Ekvinokcij je bila njena spremljevalka, njeno okolje, vesoljska obleka, alter ego; njen simbiot, simb. Ozrla se je tja, od koder je prišla.

Odpiral se ji je najveličastnejši razgled v vsem sončnem sistemu. Drsela je dvesto trideset tisoč kilometrov nad središčem Saturna, tako so trdile številke, plavajoče v zgornjem levem kotu njenega vidnega polja. Na eni strani se je širila rumena gmota ogromnega planeta, okrog in okrog nje pa je tekla zlata črta, ki je rezala vesolje. Bila je znotraj drugega, najsvetlejšega prstana.

Poleg Saturna in prstanov je videla še nekaj. Kakšnih deset stopinj od Saturna je v ravnini prstanov plavala bleda, troblji podobna prozorna stvar. Razširjeni konec troblje je bil obrnjen proti njej. V tej stvari so bile štiri črte, v daljavi ostre, a vedno bolj nedoločene, čim bližje so ji bile. To so bili lovci. Vse naokoli, a zbrane v ravnini prstanov, so se počasi premikale črte vseh barv, vsaka s puščico na enem koncu, vsaka spreminjajoč perspektivo v slepečem tridimenzionalnem baletu.

Nič od tega - ne črte, ne troblja, ne lovci, niti Saturn - nič ni bilo kaj bolj resnično kot slika na zaslonu. Nekaj tega še obstajalo ni. Tako so bile valujoče črte samo vektorske predstavitve velikih kosov skalovja in ledu v bližini Ekvinokcija.

Troblja ji je bila bližje kot prejšnje dni. To je bilo slabo, kajti pomenilo je bližanje lovcev in njihove verjetne položaje, projicirane ob zadnji določitvi z radarjem. Zabrisani del se je je skoraj dotikal, torej bi lahko bili prav blizu, vendar to ni bilo verjetno. Najbrž so bili še v področju, kjer je bila projekcija videti skoraj trdna in skoraj gotovo na štirih črtah, ki so predstavljale njihove najverjetnejše položaje. A še vedno so bili preblizu.

"Ko že vedo, kjer sva, poglejva še, kje so oni," se je odločila in troblja je izginila, zamenjale so jo štiri rdeče točke, ki so jim hitro zrasli repi.

"Preblizu. Veliko preblizu." Sedaj so poznali dva položaja. Enega so odkrili sami, drugega pa jim je dala ona s svojim signalom. Iz tega bi njihovi simbi lahko določili njeno smer, torej jo je morala spremeniti.

Ni pa se smela odriniti od skale, kot je to običajno počela. Lovci so ji bili dovolj blizu, da bi opazili spremembo skaline hitrosti in potlej bi še bolje vedeli, kje je. Prišel je čas za potisnike, čeprav ji je bilo žal zapravljene mase.

"Kam?" je vprašala.

"Predlagam, da se premakneš iz te ravnine. Tega še ne bodo pričakovali. Ne vedo, da te čaka porod."

"Nevarno je. Tam zunaj se ni kje skriti."

Ekvinokcij je tehtala ta ugovor. "Če se bodo še približali, boš morala storiti še kaj nevarnejšega in to z manj upanja na uspeh. Ampak to je seveda samo nasvet."

"Jasno. No prav, pa stori to, moj zeleni pašnik."

Svet okoli nje se je stresel in vse barvne črte so se začele premikati okoli nje in se kriviti, ko so se jim spreminjale relativne hitrosti.

"Pazi nanje, jaz grem spet rojevati. Kako jim gre?"

"Nobenih težav ni. Ena od deklic je že v cevi - lahko jo čutiš -"

"To mi pa lahko trikrat ponoviš ..."

"- in pritisk jo je malo zmedel. Sicer pa ji dobro gre. Pravi, naj te ne skrbi, da bo vse v redu."

"Lahko že govorim z njo?"

"Nekaj ur še ne. Bodi potrpežljiva."

"Dobro. Zdaj bi moralo biti kmalu."

Bilo je. Zajel jo je val občutkov, kose je njena maternica spet stisnila. Pogledala je dol nase, raztreseno pričakujoč, da vidi prvo glavico. Pa ni več mogla videti tako daleč, njen trebuh je bil prevelik.

Nič od vsega tega, kar je Parameter videla, ni bilo resnično; vse je bila samo iluzija. Njena glava je bila povsem prekrita z debelo, temno snovjo Ekvinokcija in vse senzorske podatke je dobivala v možgane preko njenih čutil. Veliko teh podatkov je prišlo preurejenih in preoblikovanih, da jih je lažje sprejela.

Ko se je ozrla navzdol po sebi, tako ni videla temnozeleno površine Ekvinokcija, temveč svojo rjavo kožo. Za to iluzijo jo je zaprosila že davno, ko se ji je zdelo pomembno, da bi verjela, da še ima svoje lastno telo. Iluzija je bila popolna. Lahko je videla svoje prstne odtise, pego na kolenu, barvo prsnih bradavic, vse v mehki difuzni svetlobi prstanov. Če pa bi se skušala dotakniti svojega telesa, bi se ji roka ustavila precej pred njim. Ekvinokcij je bila nevidna, obstajala pa je le.

Gledala je, kako se ji je med popadkom trebuh napel in postal kot tekoče lepilo. Ugajalo ji je. Spominjala se je drugih porodov, preden se je poročila z Ekvinokcijem. Eden je bil "naraven" in sploh ni šlo tako dobro. Žal ji sicer ni bilo, a bolelo jo je in tega ni hotela ponoviti. Drugi je potekal pod anestezijo in sploh ni bil zabaven. Ne bi se ji bilo treba truditi; ni je bolelo, ni uživala, sploh ni ničesar doživela. Kot da bi brala o tem v časopisu. A tale, njen tretji, je bil drugačen. Tako zelo intenziven, da se je le s težavo zbrala in se izmikala lovцем. In nič ni bolelo. Čutila je le vrsto valov užitka-bolečine, ki niso boleli in jih ni mogla povezati z nobenim drugim človeškim izkustvom.

Zdelo se je, da je ena od črt usmerjena naravnost nanjo. Debela rdeča črta, ki je kazala, da je tam sedemdeset odstotkov ledu in kakšnih milijon kilogramov mase. Vektor je bil kratek, skala se je premikala dovolj počasi, da bi bilo srečanje mehko.

Izkoristila je priložnost in z zanesljivostjo, ki so ji jo razvila leta, neznatno spremenila smer. Črta se je obrnila, se še skrajšala, potem se je zableščala in pričela utripati. Ekvinokcijin navigacijski del jo je svaril

pred trčenjem.

Ko se ji je skala dovolj približala, da jo je lahko videla kot predmet in ne le kot simulirano puščico, se je zavrtela, dokler ni bila obrnjena z nogami proti njej. Ublažila je sunek pristanka in na osupljiv način in prav neverjetno hitro zdirjala preko nje. Premikala se je usklajeno in zapleteno kot pajek, vsi štirje udi so grabili po skali in ledu.

Opazovalcu bi se zdela smešna. Spominjala je na zvonec z rokami in nogami in izboklino na vrhu, ki bi morda lahko bila glava. Na zunanji površini Ekvinokcija ni bilo ne gub ne ostrih črt, edina sprememba so bile kratke šape na rokah in nogah. Konci njenih nog so bili bolj podobni preraslim dlanem kot stopalom in noge se ji niso upogibale na običajen način, kolena so se ji odpirala navzven.

A čez skalo je hitela brez sence napora, nemotena od nosečnosti, čeprav so bili popadki vse močnejši.

Ko je bila ustrezno daleč, se je odrinila z rokami in pedmi. Sedaj se je naglo oddaljevala pod približno pravim kotom na zasledovalce. Upala je, da tega ne bodo pričakovali. Zanesti se je morala na kritje bilijonov kamnov in ledenih kristalov naokoli. Naslednjih nekaj ur bo ranljiva, če pošljejo radarski snop v njeni smeri, a to se ji ni zdelo verjetno. Njihovi simbi ji bodo priredili verjetno smer, skoraj nasprotno resnični. Če bi nadaljevala po njej, bi jo gotovo ujeli, kasneje, obremenjeno s petimi otroki. Sedaj je bil čas za drznost.

Storjeno je bilo in pozabila je nanje, in nič prezgodaj. Prvi otrok je že prišel.

Glava se je pojavila, že ko se je odrinila od skale. Uživala je v slastni agoniji, ko se je glavica prebijala skozi njeno telo, boreč se, da doseže zrak, a zaman. Tu zunaj ni bilo zraka, le druga maternica, ki jo je pripravila Ekvinokcij, da otrok preživi v njej. Za Parametrine otroke ni bilo prvega vdih, ne zdaj ne kdaj kasneje.

Otroci so bili nedonošenčki. Rasli so le sedem mesecev in brez skrbne nege ne bi preživel, a Ekvinokcij je bila najboljša od vseh inkubatorjev na svetu. Predlagala je, da jih bo najbolje roditi, ko so še majhni, jih spraviti ven, kjer jim bo Ekvinokcij bližje. In Parameter se je strinjala.

Parameter je premaknila svoje čudne noge, dvignila dlanem podobne pedi od otroka. Počasi je pritisnila in čutila, kako so se ji pedi potopile, ko je Ekvinokcij vsrkala njihovo oblogo. Potem je z lastnimi čutili obtipala glavico. Njeni dolgi prsti so drseli čez mokro kroglo. Še ena kontrakcija in otrok je bil zunaj. Držala ga je v pedeh. Ni ga mogla kaj prida videti in nenadoma je to hotela.

"To je ena od deklet, ne?"

"Da. Dve, tri in pet so tu. Mornarica, Marinci in Obalnastraža, če hočeš biti bolj osebna."

"To so bile samo nalepke," se je zasmejala. "Še vseč mi niso bile."

"Dokler se ne spomniš česa boljšega, bodo dobre."

"Ne bodo jih marali."

"Ali pa. No, mislim, da bi obrnila dečka na peti položaj. Vezi se

zapletajo."

"Kakor hočeš. Rada bi jo videla. Vojsko, mislim."

"Hočeš sliko, ali naj jo premaknem?"

"Premakni jo."

Vedela je, da je to samo obračanje besed. Slika, ki bi ji jo Ekvinokcij lahko dala, bi bila videti prav tako resnična, viseča v prostoru, a hotela je, da se slika sklada z občutkom dojenčka na koži.

Ekvinokcij je izvihala notranjo površino svojega telesa, da je premaknila deklico okoli njenega trebuha, dokler je ni videla. Bila je mokra, a krvi ni bilo. Ekvinokcij jo je že vsrkala.

"Rada bi se je dotaknila z rokami," je pomislila Parameter.

"Kar daj. Samo ne pozabi, da prihaja v nekaj minutah druga."

"Zadrži jo. Najprej bi se rada veselila te."

Položila je roki na nevidno površino Ekvinokcija in potopili sta se, dokler ni držala dojenčka. Premikal se je in odpiral usta, pa ni bilo nobenega zvoka. Zdelo se je, da za novo človeško bitje v tem ni nobene travme; počasi je migalo z ročicami in nožicami, sicer pa je bilo menda zadovoljno, da večinoma mirno leži. V primeri z večino človeških otrok ta sploh še ni bil rojen. Parameter je skušala vzbuditi deklici zanimanje za dojko, pa je ni želela. Bila je najčednejša stvar, ki jo je Parameter kdaj videla.

"Spraviva še drugo ven," je rekla. "To je tako nenavadno, da še zmerom ne morem verjeti. Peterčki!"

Zdrsnila je v čudovito meglico, ko so prihajali naslednji, eden lepši od drugega. Kmalu je bila prekrita z drobnimi telesci, še pritrjenimi na popkovino. Vezi bodo ostale, dokler Ekvinokcij ne bo končala s porodom in dobila pet pol-samostojnih malih simbov, da sprejmejo dojenčke. Dotlej so ostali del nje. Ljubila je ta občutek; nikoli ne bo bližja svojim otrokom.

"Jih že lahko slišiš?" je vprašala Ekvinokcij.

"Ne, ne še."

"Malo boš še morala počakati na miselni stik. Je s tabo vse v redu? Ne bo trajalo več kot dve uri."

"Ne skrbi zame. Dobro bo. Nikoli nisem bila srečnejša."

Nehala je verbalizirati in pustila je, da jo prelije val globoke ljubezni. Ljubezni do svoje nevidne družice. Odgovoril ji je takšen slap čustev, da se je razjokala. "Ljubim te, mati zemlja."

"In jaz tebe, sončna luč."

"Upam, da bo zate tako lepo, kot je bilo zame."

"Rada bi to delila s tabo. Pa k stvari: mislim, da sva se znebili lovcev. Celu uro ni bilo signala od njih in njihova pot je šla mimo. Mislim, da bova varni vsaj nekaj ur."

"Upam. Pa ne skrbi zame. Vzdržala bom, ko te ne bo. Ne bojim se teme."

"Vem. Ne bo dolgo. Srečno."

Parameter je čutila, kako odhaja. Za trenutek jo je bilo strah, a ne

teme. Bala se je samote. Ekvinokcij ji bo nedosegljiva, dokler bo rojevala svoje otroke in to je pomenilo, da bo odrezana od okolice. Saj ni bilo važno, a odsotnost družice iz njenega razuma jo je plašila. Obujala je neprijeten spomin.

Ko pa je svetloba zamrla, se je zavedla, da ni sama. Če ji je molk Ekvinokcijinih čutil vzel vid, sluh, vonj in okus, ji je še ostal tip in to je bilo dovolj.

Lebdela je v popolni temi in začutila ostre mravljinke, ko so usteca našla dojko in začela sesati. Neopazno se je pogreznila v sen.

Zbudila se je z nedoločenim občutkom neudobja. Bil je droben in siten in ni se ga mogla znebiti. Zatipala je v mislih po Ekvinokcijo, a je ni mogla najti. Torej še rojeva.

A občutek je vztrajal. Počutila se je nemočno, v temi, potem je doumela, da ni povsem temno. Bilo je malce rožnato, kot če gledaš v zaprte veke. Ni mogla razumeti. Potem je ugotovila, kaj je narobe in bilo je huje, kot bi si mogla predstavljati. Otrok ni bilo več.

Z vse večjo paniko je tipala čez svoje telo, pa jih ni bilo nikjer. Preden jo je strah strl, se je skušala domisliti, kaj bi jih lahko ločilo, in vse, kar ji je prišlo na misel, so bili lovci. A zakaj bi ji vzeli otroke? Potem je izgubila nadzor; ničesar ni mogla storiti, v temi, brez Ekvinokcija, da bi ji ustvarila veselje.

K sebi jo je spet spravila misel, tako črna, da jo je komaj sprejela. Odprla je oči, z muko.

Videla je.

Plavala je v središču sobe, vsekane v živo skalo. V njej je bil še nekdo, a lahko je videla le temno zeleno, zaobljeno gmoto simba.

"Ekvinokcij!" je zavpila, in se že slišala. Kot v sanjah je pogledala navzdol po telesu in videla njegovo golo resničnost. Dotaknila se ga je; nobenega odpora. Bila je sama. Polovica jo je izginila.

Misli so ji razpadale. Gledala jih je, ko so izginjale, vedela, da je to bolje kot življenje brez Ekvinokcija. Poslovila se je od zadnjih krp obstoječega, zavila oči v glavo, pogoltnila jezik.

Postava je bila kot karikatura človeka, delo triletnika, ki ni vedel, kaj bi s spolom. Široka ramena in bikovski vrat so komično spominjali na dvigalca uteži, ozki pas in kroglasta rit je bila imecilova podoba lepo grajene ženske. Postava je bila zelene barve, brez potez, razen ovalne odprtine, kjer bi morala biti usta.

"Zakaj hočeš postati Prstanec?" Glas je prišel iz luknje v "obrazu".

Parameter je vzdihnila in se nagnila nazaj v stolu. Delo na Titanu ni bilo niti malo učinkovito. Tri dni je potratila za govorjenje z ljudmi, ki ji niso bili v nikakršno pomoč in končno je našla tega človeka, ki je menda imel pravico, da ji da simba. Njena potrpežljivost - nikoli bogata - je bila pri kraju.

"Vse skupaj bi morala posneti na trak," je rekla. "Ti si četrti prasec,

ki me je danes to vprašal."

"Vseeno moram dobiti odgovor. In bistre pripombe ohrani zase. Ne potrebujem jih. Za pet par bi odkorakal in in pozabil nate."

"Zakaj pa ne? Ne vem, če sploh lahko vstaneš s tega stola, kaj šele korakaš ven. Mislila sem, da vi Ohranjevalci želite nove ljudi, zakaj me potem tako vrtite naokoli? Nazadnje bom vstala in šla ven. Vi niste edini Prstanci."

Dvignil se je in dokazal, da se moti. Bil je neroden, a trden in, še bolj zanimivo, v roki je imel nekaj, kar je bilo lahko le pištola. Osupnila je. Sedel je v prazni sobi, golorok. Nenadoma ta pištola, od nikoder.

"Če hočeš reči, da odhajaš k Inženirjem, je moja dolžnost, da ti odstrelim glavo. Imaš deset sekund, da pojasniš."

Nobenega sledu jeze. Cev je bila mirna.

Težko je pogoltnila, skrbno nepremična.

"Uh, ne, nisem mislila tega."

Orožje se je malce spustilo.

"Neumna pripomba je bila," je rekla, oči so ji gorele od sramu in jeze. "Za Ohranjevalce sem."

Pištola je izginila v simba, ki ga je nosil. Možno, da jo je še vedno držal v roki, ni mogla reči.

"Sedaj mi lahko odgovoriš."

Pripovedovala je svojo zgodbo, s komaj potlačeno jezo. Sedaj je to že prav dobro znala in lepo jo je skrčila. Deklamirala jo je s pojočim tonom, ki ga izpraševalec menda ni opazil.

"Stara sem sedeminsedemdeset zemeljskih let, rojena sem bila na Merkurju, občina Helios, otrok zelo bogatega energetskega magnata. Zrasla sem v togem, utesnjujočem ozračju, kakršno je na Merkurju že od nekdaj, in sovražila sem ga. Pri dvanajstih mi je mati dala 20 odstotkov svojega bogastva in rekla, da upa, da ga bom pametno porabila. Na srečo sem bila odrasla in izven njenega dosega, kajti hudo sem jo razočarala.

Kupila sem karto za prvo ladjo s planeta, šla je na Mars. Naslednjih šestdeset let sem se posvetila doživljanju vsega, kar lahko človeški organizem doživi in preživi.

Bilo bi utrudljivo in predolgo, če bi pripovedovala o vsem, kar sem počela, da pa ne boš mislil, da kaj skrivam, ti lahko pokažem naključni vzorec.

Mamila: poskusila sem vse. Nekatera samo enkrat. Druga sem jemala cela leta. Trikrat so mi morali obnoviti osebnost in pri tem sem izgubila precej spomina.

Seks: z dvema, tremi, štirimi partnerji; sedmimi partnerji; tridesetimi partnerji; stotimi partnerji. Celotedenske orgije. Moški, ženske, deklice, dečki. Dojenčki. Sloni. Pitoni. Trupla. Tolikokrat sem spremenila spol, da ne vem, če sem zrasla kot moški ali ženska.

Ubila sem nekega moškega. Niso me dobili. Ubila sem žensko in spet ušla. Tretjič so me ujeli in sedem let sem preživela v rehabilitaciji.

Potovala sem. Šla sem v Pas, na Mesec, na Saturnove, Uranove,

Neptunove lune. Šla sem na Pluton in z lovko lukenj še dlje.

Poskusila sem kirurgijo. Pridružila sem se parnemu kultu in leto dni sem bila siamska dvojčica neke ženske. Poskušala sem čudne nove organe in spolne sisteme. Poskušala sem z dodatnimi udi.

Pred nekaj leti sem se pridružila kultu pasivnosti. Verjeli so, da je vsako dejanje nesmiselno in to demonstrirali tako, da so si dali amputirati roke in noge in so bili odvisni od usmiljenja mimoidočih tujcev, da so jih nahranili in obdržali žive. Mesece sem ležala na javnem trgu pod Copratesom. Včasih sem se valjala v lastnih iztrebkih, potem me je kdo očistil, ponavadi z resno pridigo, naj pustim to življenje in začnem dostojno. Vseeno mi je bilo.

Nehala sem, ko me je drugič poscal pes. Prosila sem nekoga, da me je nesel k doktorju in odšla sem kot povsem drugačna ženska. Odločila sem se, da sem že storila vse in da je najbolje, če si pričem iskati zanimiv in izviren samomor. Bila sem tako zdolgočasena, da mi je bilo še dihati odveč.

Potem sem se spomnila dveh krajev, kjer še nisem bila: Sonca in Prstanov. Sonce je razkošni samomor, o katerem sem govorila. Do Prstanov se da priti le s simbom. Vašim ljudem dajem prednost pred Inženirji. Zato sem tukaj."

Naslonila se je nazaj. Ni pričakovala, da ji bodo dovolili, da se pridruži cerkvi Ohranjevalcev in razmišljala je, kako priti do Inženirjev. Če kdaj kakšna zgodba ni dajala dobrega vtisa, je bila to njena. Tile Ohranjevalci so bodja predani ljudje in vedela je, da so njeni odgovori kaj neprepričljivi. Po drugi strani pa sploh ni razmišljala o Velikem načrtu Inženirjev. Kaj je njej mar, če hoče tolpa verskih fanatikov prebarvati enega od Saturnovih prstanov?

"Predzadnja izjava je bila laž."

"Res je," je pljunila. "Prasci pravičniški. V omikani družbi je običaj, da se človeku pove, če se dela preizkus laži. Vpraša se celo za dovoljenje."

Vstala je, da odide.

"Parameter, prosim, sedi." Oklevala je, potem je sedla.

"Čas je, da počistimo z nekaj napačnimi vtisi. Prvič, to ni "vljudna družba", to je vojna. Verska vojna, in to je najbolj umazana vrsta vojne. Kar moramo storiti, storimo zaradi varnosti. S tem pogovorom smo želeli samo zagotoviti, če je tvoja zgodba resnična. Ne zanima nas, kaj si storila, samo da nimaš povezave s sovražnikom. Jo imaš?"

"Ne."

"Izjava je resnična. Sedaj pa k drugi napaki. Nismo pravičniški prasci. Pragmatiki smo. Nismo verski fanatiki, nikakor, čeprav globoko verujemo v to, kar počnemo. In to naju pripelje k tretji napaki. Osnovni razlogi, da smo tukaj, imajo kaj malo skupnega z bojem proti Inženirjem. Mi vsi smo tukaj iz osebnih razlogov."

"Kakšnih?"

"Osební so. Vsak od nas je imel drugačen razlog. Ti si tukaj, da potolažiš zadnje muhe presitega apetita, to je kar običajno. Nekaj

presenečenj te čaka, a ostala boš. Ne boš mogla drugače. Ne boš mogla oditi. Morda nam boš celo pomagala v boju proti Inženirjem."

Sumničavo ga je pogledala.

"Ne zanima nas, čemu si tukaj. Tvoja zgodba name ne naredi nobenega vtisa. Verjetno si pričakovala obsodbo ali prezir. Ne laskaj si. Dokler nisi tukaj zato, da bi pomagala rdeče prebarvati prstana Beta, nam je vseeno."

"Potem bom dobila simba?"

"Tako, ko opraviš nekaj kirurgije." Prvič se je nekoliko sprostil. Koti razporka nad usti so se upognili v bebavem poizkusu smehljaja. "Priznati moram, da me je zanimala ena od stvari, ki si jih rekla. Kako seksaš s slonom?"

Parameter je ohranila povsem resen obraz.

"Ne seksaš s slonom. Največ, kar lahko dosežeš je, da seksaš pri slonu."

Simb je ležal sredi sobe, zelenkasta kepa mehkega videza. Z najboljšo voljo se Parameter ni mogla domisliti, da bi spominjal na kaj drugega kot na kup zelenega kravjega gnoja. Bil je manjši, kot je pričakovala, a le zato, ker v njem ni bilo nikogar. Ona naj bi to popravila.

Odšepala je do njega in si ga z dvomom ogledala. Ni mogla hoditi drugače kot nerodno, njene noge niso bile več zgrajene za hojo. Bile so kirurško spremenjene, tako da je zmogla kvečjemu groteskno krivonogo poskakovanje z visokimi koraki, da se njeni dolgi prsti ne bi zatikali na tleh. Bila je idealno opremljena za življenje v breztežnosti. V gravitacijskem polju pa je bila neverjetno nerodna.

V sobi je bil samo še mož, ki jo je izpraševal, sedaj ga je poznala kot Rokovnjača. Bil je manj neroden kot ona, a komajda. Srbelo ga je, da bi se pobral med Prstane, straža v bazi ga je dražila. Težnost je za uboge ploskonogce.

"Samo dotaknem naj se ga, to je vse?" Sedaj, ko je prišla do njega, si je začela pomišljati.

"Tako je. Simb bo storil vse ostalo. Ne bo lahko. Šest tednov do treh mesecev ne boš imela nobenega stika z okoljem, ko se mu bo razvijala osebnost. Znorela bi v dveh dneh, a ne boš sama. Vse, kar boš imela v oporo, bo simbov razum. In to bo otrok, težko bo z njim. Skupaj bosta rasla."

Globoko je vzdihnila in se spraševala, čemu tako okleva. Zlahka je storila že bolj odbijajoče stvari. Morda jo je obšlo spoznanje, da to ne bo navadna muha. Lahko da bo dolgo trajalo.

"Pa gremo." Dvignila je nogo in se z enim prstom na pedeh dotaknila kepe. Prijela se je. Simb se je začel počasi premikati.

Bil je ... topel? Ne, najprej je tako mislila, a bolje bi bilo reči, da ni imel temperature. Imel je sedemintrideset stopinj, kot kri. Polzel ji je po nogi, se raztegoval in tanjšal. Kmalu ji je polzel po vratu.

"Vdihni," je svetoval Rokovnjač. "Pomagalo bo."

Storila je to, prav ko se ji je simb premaknil čez brado. Vzpel se ji je

čez usta in nos, potem čez oči.

Sledil je trenutek, skoraj v paniki, ko ji je del možganov povedal, da mora vdihniti in je pokorno poslušala. Nič se ni zgodilo in hotela je krikniti. A vse je bilo prav, ni ji bilo treba dihati. Ko je odprla usta, ji je simb zdrsnil po grlu in traheji. Kmalu so se ji pljuča napolnila s prevajalnim tkivom, ki ji je potiskalo kisik v kri in odstranjevalo ogljikov dioksid. Izpolnil ji je nosno votlino, spolzel po evstahijevi cevi v notranje uho. Izgubila je ravnotežje in padla po tleh. Vsaj zdelo se ji je tako, ni mogla vedeti. Ni čutila udarca. Zajel jo je val omotice in spraševala se je, kaj bo storil simb, če bruha. Pa ni, in pomislila je, da nikoli ne bo.

Čeprav je pričakovala, jo je streslo, ko ji je simb prodril v anus in vagino. Ni bil slab šok. Bolj vznemirjenje. Izpolnil ji je uterus, zapolnil sečnico, zlezel navzgor po sečevodu do ledvic. Medtem je drugi poganjek zasedel veliko in malo črevo, použil hranilne snovi, ki jih je tam našel in se združil s poganjkom, ki se je spustil od ust. Ko je bilo storjeno, je bila pretaknjena kot šivankino uho in predstavljena opazovalcu kot topološki primer svitka.

Tišina se je zaprla nad njo. Bilo je povsem tiho ves čas, ki ga ni mogla premeriti, a ni mogel biti daljši kot pet minut.

Očitna pot, po kateri so dosegljivi človeški možgani, ne da bi bile poškodovane trdne membrane, je poleg zrkla in skozi supraorbitalni foramen, a simb tam skozi ne bi mogel spraviti dovolj debelega poganjka, v očesu ni prostora. Tako so dali genetski inženirji, uravnavajoč osnovni model za dihalce kisika, ki so ga prejeli po opiuškem kablju, simbu sposobnost, da si je odprl pot skozi vrh lobanje.

Parameter je čutila vbod bolečine, ko je nastala dvocentimeterska luknja, a ta se je plegla, ko je simb začel tipati primerne kraje, da doseže stik. Simb je bil še vedno brez pameti, a nezmotljivo ga je vodil skrbno izoblikovani instinkt, ki so mu ga vgradili.

Nenadoma jo je obdala bojazen; otroška, neutolažljiva bojazen, ki jo je prestrašila do kosti, a ni prihajala iz nje. Borila se je z njo, a je bila vztrajna. Končno se ji je predala in jokala kot otrok. Postala je drobno otroče, raztopila je svojih dobrih sedemdeset let v molčeči temi, kot bi nikoli ne šla mimo.

Ničesar ni bilo. Ničesar, le dva izgubljena glasova, jokajoča v praznino.

Debata, ali so simbiotični organizmi za globoko veselje resnično oblika umetne inteligence (ali tuje inteligence, odvisno od identifikacije) se je vlekla že stoletja. Ljudje, ki so v njih živeli, so enoglasno trdili, da so. Druga stran - to so bili večinoma psihologi - pa je opozarjala, da so ljudje, ki v njih živijo, na najslabšem kraju za objektivno sodbo. Karkoli je kdo mislil o stvari, je slonelo na osebnem predsodku, kajti objektivnih podatkov ni bilo.

Simbi so bili genetsko prirojeni organizmi, ki so lahko pripravili po enemu človeškem bitju popolno, vase zaprto okolje v veselju. Hranili so se s človeškimi odpadki - urinom, fekalijami, toploto in ogljikovim

dioksidom.

Imeli so več klorofilu podobnih encimov in lahko so sintetizirali s človekovo telesno toploto, čeprav z majhnim izkoristkom. Za ostale energetske potrebe para je simb lahko uporabil svetlobo. Zelo uspešno so shranjevali energijo v kemičnih spojinah, ki so jih v potrebi lahko razgradili. Skupaj s človekom je simb tvoril zaprto ekologijo; to ni bil par gostitelj - parazit. Bila je simbioza. Človeku je pomenil simb zeleni pašnik, bistri studenec, sadno drevo, ocean za plavanje. Simbu je bil človek bogata prst, nežni dežek, gnoj in oplajujoča čebela. Bila sta idealen par. Preden sta se združila, je bilo življenje vsakega od njiju odvisno od zvitihi mehaničnih pripomočkov. Ljudje so bili prilagojeni okolju, ki jim v naravnem stanju ni bilo več dostopno; kjerkoli že so od okupacije Zemlje živeli, povsod so si morali narediti primerno okolje. Simb jim je to okolje lahko dal zastonj.

A ni šlo tako lahko.

Simbi so bili bolj zapleteni, kot se jim je videlo. Ljudje so se navadili, da jemljejo iz svojih okolij, da jih upogibajo ali lomijo, dokler ne bodo primerna za njihove potrebe. Simbi so zahtevali več, njim je bilo treba dati.

Obkrožen s simbolom je bil človek povsem odrezen od zunanjega vesolja. Bil je odvisen od simbovih čutil in podatke je dobival na nenavaden način. Simb se je vezal naravnost v človeške možgane. Pri tem se je tako spojil, da je bilo težko reči, kje je meja med njim in človekom. Reorganiziral je nekatere dele človeških možganov, sprostil njihov siloviti potencial za računanje in integriranje, uporabljal te sposobnosti, da je spremenil senzorne podatke v slike, tone, okuse, vonje in dotike. Med tem procesom se je razvil razum.

Simb ni imel lastnih možgan, lahko pa je del časa uporabljal človeške in uporabljal jih je bolje, kot je to uspevalo njihovemu prvotnemu lastniku. Tako bi se torej zdelo, da nima lastnega razuma, a vsak Prstanec v sistemu bi prisegel, da ga ima. In okoli tega so se lomila kopja: je bil to res neodvisen razum, parazitsko uporabljajoč človeške možgane, ali je je bila to zgolj shizofrenija, inducirana s samoto in proješčijo. Nerešljivo. Brez človeka v njem je simb povsem nemočen. Brez človeških možganov in kombinacije z genetsko informacijo ter encimatsko kodiranih procedur lahko simb samo prazno leži kot zeleni gnoj, na katerega spominja. Ima le zelo primitivno mišičje in sam še tega ne uporablja. Nobene dobre primerjave ni za simba brez človeka v njem, nobenega bitja, ki bi bilo tako odvisno od drugega.

Spojeni par se spremeni, postane veliko več kot vsota členov. Človek je zaščiten pred ostrim okoljem. S simbolom se da živeti od Neptunove orbite pa skoraj do Zemljine, zunaj teh meja je sevanja preveč ali premalo. Par hrani, poji in čisti zrak drug drugemu. Simb ima radijski oddajnik in radar ter organe za sprejem, poleg tega pa senzorje za žarčenje od sto do sto šestdeset nanometrov. Sistem lahko pridobiva maso z uživanjem skal in ledu in simb lahko ohrani vredne minerale in

vodo ter ostalo odvrže. Par zmore skoraj vse, le za spremembo hitrosti potrebuje skalo, da se odrineta od nje, a malenkost je nositi raketni potisnik. V prstanih pari še tega niso delali. Simb lahko pridela dovolj plina za majhne spremembe. Za večje so Prstanci nosili majhne steklenice stisnjene plina.

Zakaj torej ni imel vsak človek svojega simba?

Simbioza je zahevala več, kot je bila večina ljudi pripravljena dati. Ni se dalo preprosto sleči, ko bi se človek naveličal. Če si simba odložil, je ta nehal obstajati.

Morda je bila to najtežja odgovornost, kar jih je moral človek kdaj sprejeti. Ko si bil enkrat združen s simbom, sta bila skupaj do smrti. Nikoli ni bilo bližjega odnosa. Simb je živel v tvojih možganih, spremljal te je še v spanju, neodvisno potujoč skozi tvoje sanje. V primeri s tem so siamski dvojčki tujci, ki se srečajo sredi noči.

Res je, da so vsi ljudje, ki so to poskusili, prisegli, da pred simbiozo še živeli niso. Bilo je privlačno, a za večino so bile umišljene slabosti pomembnejše. Le malo ljudi zmore sprejeti obvezo, za katero vedo, da bo trajna, ne tedaj, kadar "trajna" lahko pomeni pet ali šest stoletij.

Po začetnem navalu se je moda simbioze poglobila. Sedaj so vsi simbionti v sistemu živeli v Prstanih, kjer so omogočili nomadsko življenje, kakršnega še ni bilo.

Prstanci so po definiciji samotarji. Ljudje se srečajo v dolgih presledkih, se parijo, če jim je to všeč, in odidejo dalje. Prstanec v življenju redko dvakrat vidi istega človeka.

To so samotarji, ki niso nikoli sami.

"Kaj si tu?"

????

"Čutim te. Nekaj morava storiti. Ne prenesem te teme, jo ti lahko? Poslušaj: bodi svetloba!"

????

"Oh, brezupen si. Zakaj ne izgineš?"

Žalost. Globoka otroška žalost. Parameter je potegnilo vanjo, preklinjajoč sebe in otročjo stvar, v kateri je bila ujeta. Tisočič je poskušala zabrcati z nogami, da bi kdo tam zunaj razumel, da hoče ven. A izgubila je svoje noge. Ni več mogla reči, če jih sploh premika.

Iz globin simbove žalosti se je potegnila kvišku in poskušala stati ob strani. Ni bilo mogoče. Z vzdihom v mislih se je spet pogreznila in ni več mogla ločevati med seboj in otrokom, tujcem.

Prsi so se ji dvigale in spuščale. Neprijeten vonj se je zavlekel v njene ustnice. Odprla je oči.

Bila je v isti sobi, a na obrazu je imela pritrjen respirator, ki ji je potiskal zrak v pljuča in ven iz njih. Obrnila je oči in videla groteskno pojavo druge osebe v sobi. Plavala je s spodvitimi nogami, noge in pedi sklenjene.

V praznem obrazu se je izoblikovala luknja.

"Ti je kaj bolje?"

Kričala je in kričala, dokler se ni hvaležno spet potopila v sanje.

"Uspeva ti. Še poskušaj. Ne, to ni prav; karkoli si že prej delal, stori nasprotno."

Bilo je le tipanje. Parameter se še sanjalo ni, kaj je nasprotno, ker se ji še sanjalo ni, kaj je mali simb sploh počel. Bil pa je napredek. Bila je svetloba. Bleda, nihajoča, plašna svetloba.

Nedefinirana luč je zaplapolala kot sveča, vztrepetala, ugasnila. Še vedno je bila zadovoljna, a še pol ne tako kot simb. Zajel jo je ponosen občutek zmagoslavja, ki ni bilo njeno, ampak si je odgovorila, kaj je res pomembno, ali je moje ali ni? Ni ji bilo več tako važno, ali čuti kaj ona ali simb. Kakšna je razlika, če pa morata oba to doživeti?

"Dobro je bilo. Prihajava. Ti in jaz, mali. Šla bova po svetu. Se bova že izvlekla iz te godlje."

Šla? Strah. Šla? Žalost. Šla? Jeza?

Čustva so sedaj prihajala označena z besedami in tudi spekter se je širil.

"Jeza? Si rekla jeza? Kaj je to? Seveda, ven hočem, zakaj pa misliš da se trudim z vsem tem? Ni lahko, mali. Ne spomnim se ničesar, kar bi se bilo tako težko oprijeti, odkar sem si pred leti skušala kontrolirati alfa valove. Čakaj malo, no ..." Strah, strah, strah. "Ne delaj tega, mali, prestrašiš me. Čakaj, nisem hotel ..." Strah, strah, strah, samota, strah, STRAH! "Nehaj! Nehaj, do smrti me boš prestrašil, ti si ..." Tresla se je, spet je bila otrok.

Črn, neskončen strah. Parameter je zdrsnila iz svojega razuma; zlila se je z drugim; karala se je; se mirila; se tolažila; se ljubila.

"Na, popij malo vode, bolje ti bo."

"Pppjjjjjjd."

"Kaj?"

"Poj. Pjd. Stran. POJDI. STRAN."

"Najprej moraš malo piti. Ne bom šel, dokler ne boš pila."

"Pojdi. Moril. Morilc."

Bila je zmedena.

"Zakaj, zakaj ne bo storil tega? Zame. Za Parameter."

Negacija.

"Misliš 'ne'. Kje si dobil te besede?"

Tvoj spomin. Ne. Ne bom.

Vzdihnla je, a dosegla je potrpežljivost, neskončno potrpežljivost. In še nekaj, celo nekaj kot ljubezen. Vsaj globoko občudovanje tega korajžnega otroka. A še vedno se je bala, ker si jo je simb začel prilščati in je z vse večjo težavo visela na misli, da ga mora pripraviti, da ji odpre svet zunaj, da bo lahko komu rekla, da hoče ven.

In obup je samo poslabšal stvari; simbu ga ni mogla prikriti in to

občutenje se je sporočalo v grobi, goli paniki.

"Poslušaj me. Morava se rešiti tega vrtiljaka. Ne moreva se inteligentno pogovarjati, če ti jaz stalno sporočam svoj strah, da se potem ti bojiš, kar prestraši mene, nakar tebe zgrabi panika, kar mene še bolj prestraši, kar ... nehajva s tem!"

Nisem jaz kriv. Ljubezen. Potrebuješ me. Nisi popolna brez mene. Sprejeti me moraš, da bom lahko sodeloval.

"Ampak ne morem. Ne moreš videti, da moram biti jaz? Ne morem biti ti. In ti si tisti, ki je nepopolen brez mene, ni tako kot si rekel."

Narobe. Oba sva nepopolna brez drugega. Prepozno je zate. Nisi več ti. Ti si jaz, jaz sem ti.

"Na verjamem ti. Stoletja sva tukaj, tisočletja. Če te še zdaj nisem sprejela, te nikoli ne bom. Hočem biti svobodna, pravočasno, da vidim, kako bo sonce ugasnilo."

Narobe. Tukaj dva meseca. Sonce še gori.

"Aha! Pa sem te ujela, priznaš? Lahko vidiš ven, dlje si, kot si mi povedal. Zakaj si mi lagal? Zakaj mi nisi povedal, kdaj smo? Toliko mi je bilo do tega. Zakaj mi nisi povedal?"

Nisi me vprašala.

"Kakšen odgovor pa je to?"

Pošten.

Parameter se je zadržala. Vedela je, da je to resnica, da trpinči otroka, ki ne more lagati, kot tudi ona ni mogla. A oklenila se je svoje jeze z izgubljenim občutkom, da je to vse, kar ji je njenega ostalo.

Boli me. Jezna si. Nič ti nisem storil. Zakaj me sovražiš? Zakaj? ???
Ljubim te. Bojim se, da odideš.

"... Ljubim te. Ljubim te. Bogmipomagaj, res te ljubim. Samo to nisem jaz. Ni? To je nekaj drugega. Ne vem še kaj, ampak držala se bom tega. Držala."

Kje si?

Parameter?

"Tukaj sem. Pojdi."

"Pojdi."

"Nekaj moraš pojesti. Prosim poskusi. Dobro je zate. Res je. Poskusi."

"Jesti!" Obrnila se je v zraku od nenadnih krčev lakote in odpora. Izdabila je postan zrak in redko tekočino. "Stran od mene. Ne dotikaj se me! Ekvinokcij! Ekvinokcij!"

Postava se je je dotaknila s prsti, trdimi in mrzlimi.

"Tvoje prsi," je rekla. "Mleko polzi. Kaj ..."

"Šlo. Vse je šlo."

Parameter.

"Kaj ti je? Lahko še enkrat poskusiva s tisto sliko?"

Ne. Ni potrebe. Lahko greš.

"Huh?"

Lahko greš. Ne morem te zadrževati. Misliš, da si samostojna, mogoče imaš prav. Lahko greš.

Zmedlo jo je.

Gledal sem nekatere koncepte v tvojem spominu. Svoboda. Samoodločba. Neodvisnost. Lahko greš.

"Veš, kaj mislim, kaj res mislim o teh konceptih. V najboljšem primeru nedokazani, v najslabšem fantazije."

Cinična si. Sprejemam, da bi lahko bili resnični, torej moraš biti svobodna. Zadržujem te proti tvoji volji. To nasprotuje večini etičnih zahtev, tudi tistim, ki jih sprejemaš bolj kot druge. Lahko greš.

Bil je neroden trenutek. Bolelo jo je bolj kot bi si mislila, da je mogoče. In ni vedela, čigavo bolečino čuti. Niti važno ni bilo.

Mar nori? To je bila morda njena edina priložnost, in sedaj priznava to, kar je mali že ves čas govoril, da sta že spojena. In mali je to slišal, kot je slišal vse.

Da, slišal sem. Ni važno. Slišim tvoje dvome o mnogih rečeh. Čutim tvojo negotovost. Vedno bo s teboj.

"Da, menda bo res. A ti. Komaj te čutim. Ali pa ne ločim."

Mojo smrt čutiš.

"Ne, ne. Saj ni tako hudo. Dali ti bodo drugega človeka. Vse bo dobro. Boš videl."

Morda. Obup. Nejevera.

Parameter se je v mislih branila, si povedala, da bo prišla ven sedaj ali pa ji nikoli ne bo uspelo.

"Dobro. Spusti me ven."

Usihanje. Postopno odhajanje, boleče in počasi, ko se je poganjek pričel ruvati iz njenih možgan. In Parameter je čutila, kako se ji razum deli na dvoje.

Vedno bo tako. Niti malo ne bo bolje.

"Čakaj, mali. Čakaj!"

Še je odhajal.

"Poslušaj me. Res! Resno mislim, rada bi govorila o tem s tabo. Ne odhajaj."

Najboljše je. Prestala boš.

"Ne! Nič boljše kot ti. Umrta bom."

Ne boš. Tako je, kot si rekla: če sedaj ne greš ven, ne boš šla nikoli. ... Ti ... dobro ... srečno.

"Ne! Ne razumeš. Nočem več ven. Bojim se. Ne zapuščaj me tako. Ne moreš me zapustiti."

Oklevanje.

"Poslušaj me. Poslušaj. Čuti me. Ljubim te. Ljubim. Obljuba, čista in poštena obljuba dokler-naju-smrt-ne-loči. Občuti me."

"Čutim te. Eno sva."

Jedla je, pa je takoj vse izbruhala. A njen ječar je vztrajal. Ni ji hotel pustiti, da umre.

"Bi bilo bolje, če te vzamem noter k sebi?"

"Ne, ne morem. Pol me ni več. Ne bi pomagalo. Kje je Ekvinokcij?"
"Povedal sem ti, da ne vem. In ne vem, kje so tvoji otroci. Pa mi nočeš verjeti."

"Tako je. Nočem ti verjeti. Morilec."

Poslušala ga je, ko je pojasnjeval, kako je prišla v to sobo. Ni mu verjela, še za trenutek ne.

Rekel je, da jo je našel, ko je sledil signalom radijske bakle, ki so prihajali iz točke izven Prstanov. Odkril je psevdosimba, poenostavljenega simba, ki nastane z brstenjem normalnega simba brez povprejšnje konjugacije. Psevdosimb lahko obnavlja kisik v zraku, a nič več. Ni more se skržiti, da bi dosegel stik s človeškim telesom, ostane v obliki krogle. Človek lahko preživi v njem, a kmalu bi umrl od žeje.

Parameter je bila v psevdu, potolčena, krvaveča iz vrha glave in spolovil, živa. Še več, preživela je pet dni poti do reševalne postaje Ohranjevalcev. Pet dni, kajti Ohranjevalci so imeli malo postaj in te so bile daleč narazen.

"Inženirji so te oropali," je rekel. "Ni druge razlage. Koliko časa si že v Prstanih?"

Ko je tretjič ponovil vprašanje, je Parameter zamrmrala:

"Pet let."

"Se mi je zdelo. Nova si. Zato mi ne verjameš. Ne veš kaj prida o Inženirjih, kajne, da ne? Ne moreš razumeti, zakaj bi ti vzeli simba in te pustili živo, z baklo, da pokliče pomoč. Nesmiselno je, ne?"

"Ne ... ne, ne vem. Ne morem razumeti. Ubiti bi me morali. To je bilo bolj kruto."

Na njegovem "obrazu" se ni dalo razbrati nikakršnega čustva, a sedaj je prvič sodil, da ima upanje. Vsaj govorila je, kakorkoli že.

"Lahko bi se naučila več. Jaz se tolčem že celo stoletje in še ne vem toliko, kot bi rad. Oropali so te zaradi otrok, ne vidiš? Da jih vzgoje kot Inženirje. Tu je resnična bitka: za populacijo. Stranka, ki bo imela več potomcev, ima prednost."

"Nočem govoriti."

"Razumem. Boš poslušala?"

Ker ni odgovorila, je vzel to za pritrditev.

"Samo drsela si skozi življenje. To je lahko tukaj zunaj, mi vsi kdaj pa kdaj samo drsimo. Če potem sploh misliš o Inženirjih, je to le vprašanje izmikanja. To ni pretežko. Pri vseh teh kubičnih kilometrih tod okoli ima lovljeni vedno prednost pred lovcem. Toliko krajev za skrivanje je; toliko načinov za izmikanje."

A tebe je zaneslo v nevarno okolico. Inženirji so v tem sektorju zbrali veliko ljudi. Morda si opazila visok odstotek rdečih skal. Lovijo v skupinah, česar mi nismo nikoli storili. Preveč ohlapna skupina smo, da bi se kaj prida družili, in mi vsi vemo, da se pravi boj še tisoč let ne bo začel.

Mi smo najbolj ohlapna vojska v zgodovini človeštva. Na obeh

straneh smo prostovoljci, in na naši strani niti ne zahtevamo, da bi posamezniki storili karkoli v boju proti Inženirjem. Tako torej o njih ne veš ničesar, le to, da so se zaobljubili, da bodo v naslednjih petindvajset tisoč letih rdeče prebarvali prstan Beta."

Končno je dobil reakcijo od nje.

"Malo več pa že vem. Vem, da so privrženci Velikega pleskarja prstanov. Vem, da je živel skoraj dvesto let tega. Vem, da je osnoval Cerkev kozmičnega inženirstva."

"To si prebrala. Ali veš, da je Pleskar še živ? Veš, kako nameravajo prepleskati Prstan? Veš, kaj store z ujetniki Ohranjevalci?"

Iz tišine je razumel, da ne ve.

"Živ je. Sedaj je ženska. Njen Populacijski razglas pred petdesetimi leti je zapovedal, da mora preživeti vsak Inženir 90% časa kot ženska in vsako leto roditi tri otroke. Če jim to uspe, nimamo možnosti. V nekaj stoletjih bodo Prstani iz samih Inženirjev."

Prvič po nekaj tednih je pokazala nekaj zanimanja.

"Nisem vedela, da je to tako daljnosežen projekt."

"Največji, kar so se jih ljudje kdaj lotili. S sedanjo hitrostjo bi potrebovali tri milijone let, da prepleskajo ves Prstan, a pospešujejo."

Čakal je, upajoč, da jo spet izvleče, pa je spet zdrsnila vase. Nadaljeval je.

"Njihove vere ne poznaš, in ena od plati je prepoved ubijanja. Človeku ali simbu ne bodo vzeli življenja."

To jo je zgrabilo.

"Ekvinokcij! Kje ...?" Spet se je začela tresti.

"Skoraj gotovo je živa."

"Kako?"

"Otroke si pozabila. Peterico."

Zadnja stvar, ki jo je kdo za dve leti rekel Parameter, je bila: "Vzemi tole, lahko da jo boš hotela uporabiti. Samo pritisni jo ob rdečo skalo in pozabi. Traja za večno."

Vzela je predmet, tanko cevko z rumeno bučko na vsaki strani. Bil je aplikator bakteriofaga, napolnjen s prikrojeno DNA, ki je napadala in razgradila rdeči prah, ki ga je puščal virus Inženirjev. Dotik obarvane skale bi sprožil verižno reakcijo, ki bi se končala šele, ko bi se površina skale vrnila v začetno barvo.

Parameter si jo je zamišljeno prislonila k strani in potopila se je v žilavi integument Ekvinokcijine zunanje kože. Potem se je iz zračne komore odrinila v pravično deželo.

"Nikoli nisem videla česa takšnega, Ekvinokcij," je rekla.

"Ne, res nisi."

"Kam naj greva? Kaj je ta črta čez nebo? V kateri smeri je Prstan?"

Ljubeč smeh. "Trapasta rastlinojedka. V Prstanu sva. Zato je vse naokoli. Samo v oni smeri ne. Za tistim delom Prstana je Sonce, zato so delci osvetljeni predvsem z druge strani. Lahko ga vidiš, blede, v odbiti

svetlobi."

"Kje si se naučila vsega tega?"

"V tvoji glavi. Podatki so tam, in deduktivne sposobnosti tudi. Samo domislila se nisi."

"Veliko več bom morala misliti. To je grozljivo. Ponavljam: kam greva?"

Kamorkoli, samo stran od tega groznega kraja. Mislim, da vsaj deset let nočem več videti Prstanovega trga."

"No, no," Parameter jo je dražila. "Gotovo se bova prej vrnili. Kaj se sploh nič pesniško ne počutiš?"

Iz Prstanovega trga se je razlivala preko Osončja divje različna in neustavljivo lepa umetnost, stranski sad samotnega življenja v Prstanih. Slikarski mešetarji, razpečevalci glasbe, trgovci s poezijo, uredniki ... vsi, ki so se preživljali kot posredniki med umetnikom in javnostjo in si trgali dobiček, ko so jim umetnine šle skoz roke, vsi taki so se natepli v bazar Prstanovega trga in za steklene bisere kupovali blesteča dela. Prstanci niso imeli kaj početi z denarjem, le mešetarili so: sveža jeklenka plina za simfonijo, ki bi s čisto svojimi ritmi in harmonijami treščila skozi poslušalca. Pest mineralnih tablet, ki so jih Prstanci potrebovali vsako desetletje, da popravijo pomanjkanje nekaterih elementov, je mogla kupiti sliko, ki bi v civilizaciji prinesla milijone. Špekuliranje. Nihče ni vedel, katero od tisočih del bo ujelo okus množic, nakupovalci so vedeli le to, da je kdove zakaj umetnost iz Prstanov vselej pobrala najvišje cene in najbolj navdušene kritike. Drugačna je bila, videna s čisto novimi očmi.

"Tukaj mi res ni do petja. Kako pa veš, da bova začeli z glasbo, ko bova ustvarjali?"

"Ker čutim pesem v svojem srcu. Poberiva se od tod."

Zapustili sta kovinsko kroglo tržnice in kmalu je ostala le še modra črta vektorja, uperjenega stran od njiju.

Porabili sta dve leti samo za prilagajanje okolju. Čudenje se ni nikoli obrabilo. Izognili sta se drugim, kadar sta jih srečali. Imeli sta vse, kar sta potrebovali, in nista si želeli družbe.

Tonila je in veselilo jo je. Vsak dan brez Ekvinokcija je bil nova muka. Še kar naprej je sovražila svojega ječarja, ni važno, če je bila njegova zgodba resnična. Ni ji pustil umreti in ni je bilo hujše okrutnosti. A še njena jeza je bila šibka, pomilovanja vredna.

Zagledala se je v namišljeno daljavo in redko opazila njegove prihode.

Potem pa nekega dne ni bil sam. Opazila je to, brez zanimanja, gledala, kako sta se objela in se pričela zlivati. Druga oseba je torej ženska in sparila se bosta. Obrnila se je vstran in ni gledala, kako sta se simba v svojem konjugacijskem procesu stopila v eno in se počasi razširila v gladko zeleno kroglo, v kateri se bosta človeka tiho spojila in se spet ločila, verjetno za vedno.

A nekaj jo je grizlo in spet se je ozrla. Na proti njej obrnjeni strani krogle je rasla bunka. Še se je bočila in začela je oblikovati novo, manjšo kroglo. Rožnata črta je pokazala ločnico med oblama.

Spet se je ozrla proč, ni mogla ohraniti zanimanja, ko sta simba rojevala. A še vedno jo je nekaj grizlo.

"Parameter."

Moški (ali je bila ženska?) je plaval poleg nje, držeč malega simba. Otrpnila je. Oči so se ji napolnile z grozo.

"Zmešalo se ti je."

"Morda. Ne morem ti ga vsiliti. A tukaj je. Odhajam, in ne boš me več videla. Lahko živiš ali umreš, kakor se odločiš. Storil sem, kar sem mogel."

V Zgornji polovici je bil topel dan. Pravzaprav je bil vedno topel dan, le nekateri so bili toplejši od drugih.

Prstanografije se ni težko naučiti. Prstani: Alfa, Beta in tanki Gama. Presledkom pravijo Cassini in Encke, odprlo ju je težnostno potezanje med Saturnom in večjimi lunami, boj za prevlado nad delci, ki sestavljajo Prstane. Razen tega so samo še Zgornja in Spodnja polovica, nad in pod ravnino, ter Notranji in Zunanji prostor. Notranjega Prstanci niso obiskovali zaradi močne radiacije, okoli Saturna so bili tudi pasovi Van Allenovega tipa. Zunanji prostor je bil daleč od obiskovanih delov Prstanov, pa je bil le prijeten kraj, ker so bili od tam vsi Prstani zbrani v enem delu neba. Čudno doživetje za otroke, navajene od rojstva na Prstene, ki sekajo nebo.

Parameter je plavala v Zgornji, da se napase sonca, ki je bilo tam precej močnejše kot znotraj. Ekvinokcij se je razpela. Par je postal prosojna parabolična skodela z dvesto metri premera, prepletena z žilami, da je spominjala na pajkovo mrežo. Predstavo je še okrepila drobna figurica muhe, razkrečene sredi mreže. Parameter.

Užitek, plavati tamkaj. Pogledala je naravnost v Sonce, dovolj bleščeče še tako daleč stran, da bi ji hitro izžgalo oči, če ne bi bilo le projekcija. Ekvinokcijini čuti niso delili občutljivosti človeških.

Njeno ospredje se je kopalo v bleščavi. Zelo čutno, a na nov način. To je bila tiha radost rože, ki se odpira soncu, drugačna od bolj vročih živalskih strasti, kakršnih je bila vajena. Energija je curljala skozi njeno telo in v razpeti pajčolan njene tovarišice. Njen razum je bil tišji, kot bi verjela, da je mogoče. Misli so prihajale z urami, zanimali so jih počasni, rastlinski užitki. Videla se je golo, izpostavljeno svetlobi in vetru, plavajočo vsredi srebrnega kroga življenja. V tem kraju brez zraka je čutila veter na svojem telesu in se čudila, kako more biti Ekvinokcij tako prepričljiva v mrežah iluzij, ki jih plete.

Nenadoma jo je veter stresel.

"Parameter. Zbudi se, dragica."

"Hmmm?"

"Vihar prihaja. Zviti morava jadra in odpluti v pristan."

Parameter je čutila druge sunke, ko je skozi tople vode plavala v zavest.

"Koliko sva od prstana?"

"Dobro je. V desetih minutah bova tam, če malo manevriram z jadri in potem uporabiva še par sekund potiska."

Razpeta je bila Ekvinokcij razmeroma učinkovito sončno jadro in s spreminjanjem kota, pod katerim je svetloba padala nanjo, je lahko počasi popravila njuno hitrost. Parameter se je morala le odriniti v blagem loku nad ali pod prstani. Ekvinokcij bi ju lahko spravila nazaj v nekaj dneh samo s pritiskom sonca, a vihar je pomenil nevarnost, na katero nikoli nista smeli pozabiti.

Ekvinokcij je začutila sončni veter, oblak delcev, ki je zaradi viharjev pod površino brizgnil iz Sonca. Zaznala je bila prve sunke, prihajajoče s svetlobno hitrostjo. Nevarni piš ni bi daleč zadaj.

Žarčenje je pomenilo največjo nevarnost v življenju v Prstanih. Zunanja površina simba je varovala pred večino žarčenja, ki ga je par srečal v vesolju. Kar je prišlo skozi, ni bilo vredno skrb, bolezen zagotovo ni nikoli grozila, a občasni delci z visoko energijo bi mogli povzročiti mutacije v človeških spolnih celicah.

Veter se je krepil, ko sta zvili jadra in uporabili plinski potisnik. "Sva se pravočasno premaknili?" je vprašala Parameter.

"Dobra rezerva je. Nekaj trdega bova le dobili, pa ne skrbi."

"Kaj pa otroci? Če jih bom kasneje hotela, ne bo s tem težav?"

"Lahko. A nikoli ne boš rodila mutacije. Že v prvih tednih bom lahko videla vsako odstopanje in lahko abortiram, ne da bi ti sploh povedala."

"Pa mi boš, kajne?"

"Če želiš. Pa ni pomembno. Nič bolj kot to, da vsak dan nadzorujem ostala dogajanja v tebi."

"Če tako praviš."

"Da. Ne skrbi, ti rečem. Samo pazi na motorično kontrolo in pusti delo meni. Kar ni na molekularni ravni, se mi itak ne zdi čisto resnično."

Parameter ji je zaupala. Tako popolnoma, da je še malo ni skrbelo, ko se je vanju pričel zaganjati resnično trd veter. Razširila mu je roke, ga objela. Čudno, da je ta veter ni kot lista vrtel naokoli. Všeč ji je bilo. Vse, kar je pogrešala, so bili lasje, da bi ji plapolali okoli ramen. Ni več imela las, nobenih dlak. Motile so povezavo med njima.

Ko je pomislila nanje, so dolgi črni lasje zavalovali za njo, se ji skodrali v obraz in jo ščegetali v oči. Lahko jih je videla in občutila na koži, le dotakniti se jih ni mogla, saj jih ni bilo.

"Hvala ti," se je zasmejala. Potem se je še bolj smejala, ko se je ozrla po sebi. Pokrivali so jo lasje; dolgi, valujoči lasje, ki so rasli, ko jih je gledala.

Vrnili sta se v pristan in za njima je plaval zvijajoč se, namišljen vlak las, kilometer dolg.

Tri dni kasneje je še vedno gledala plavajočo kroglo.

Peti dan ji je roka trznila proti njej.

"Ne. Ne. Ekvinokcij. Kje si?"

Simb je spal. Symbiont je le v otroštvu lahko živel brez človeka, ki ga je hranil in počil; ko sta se enkrat združila, je brez njega hitro umrl. Še speč je lahko preživel cele tedne, sam. Potreben je bil le dotik njene roke, in zbudil se je.

Lakota se ji je prežirala skozi telo; ni je hotela poslušati. Postala je dejstvo življenja, nekaj s čemer se je ovijala, da bi pozabila pravo lakoto v svojih možganih. Lakota je ne bo nikoli prisilila, da sprejme simba. To ni bilo vprašanje.

Devetega dne se ji je roka začela premikati. Gledala jo je, jokala k Ekvinokciji, naj jo ustavi, naj ji da moči.

Dotaknila se je.

"Čas bo, da preskusiva nove jajčnike."

"Prav imaš."

"Pogledali bova, če je tale tam zunaj moški."

Ekvinokcij je imela v svoji mošnji sposobnosti tudi to, da je lahko v svojem telesu pripravila modul, ki je sprejel klonirano celico in jo vzgojil v popoln organ; sleherni organ, ki ga je želela. Storila je to z eno od Parametrinih celic. Odstranila jo je, jo klonirala in pustila rasti v nove jajčnike. Starim je že dolgo tega zmanjkalo jajčec in so bili neuporabni za razmnoževanje, nove pa je razganjalo od življenja.

Operirala je svojo tovarišico in ji zamenjala spolne organe. Neboleče in hitro; Parameter še čutila ni.

Sedaj sta bili pripravljeni, da sprejmeta seme.

"Moški," je prišel glas drugega. Poprej bi bila Parameter odgovorila s "Samota," in nadaljeval bi svojo pot.

Sedaj je rekla: "Ženska."

"Divjina," se je predstavil.

"Parameter."

Ritual parjenja je bil opravljen in molče sta si drsela bližje. preračunala je dobro, čeprav malo hitro. Trčila sta in se z vsemi udi oklenila skupaj. Simba sta se počasi stopila eden v drugega.

Občutek užitka je dosegel Parameter.

"Kaj je to?"

"Kaj misliš? Nebesa. Misliš, da od konjugacije nimamo nič veselja?"

"Nisem se domislila ... drugače je. Sploh ni slabo. Ni pa primerljivo z orgazmom."

"Še kaj poglej. Šele začela sva."

Trenutek negotovosti, ko je Ekvinokcij izvlekla povezave, jo pustila samo v njenih možganih. Stresla se je, ko je tuj občutek šel čez njo, ugotovila, da zadržuje sapo. Spet je morala dihati. Pljuča so ji zapokala, ko je spodbodla dolgo zanemarjene mišice k delu, ko pa je refleks prevzel, je lahko pozabila nanje.

Notranja površina se je začela svetlikati in razločila je temno

postavo, plavajočo pred njo. Fosforescenca se je krepila, dokler ni dosegla svetle mesečine. Sedaj ga je lahko videla.

"Živjo," je rekla. Zdelo se je, da je presenečen, da hoče govoriti, pa se ji je le zarežal:

"Živjo. Ti si pa nova."

"Kako veš?"

"Vidi se. Govoriti hočeš. Verjetno pričakuješ od mene poseben ritual." Posegel je po njej in jo potegnil k sebi.

"Čakaj," je rekla. "Najprej bi te rada malo bolje poznala."

Vzdihnil je, vendar jo je izpustil. "Oprosti. Ti še ne veš. Dobro, kaj bi rada vedela o meni?"

Ogledala si ga je. Bil je majhen, nekaj manjši od nje. Brez dlak, tako kot ona. Nobenega načina ni videla, da bi mu našla starost; nobena stara opora ni prišla. Iz vrha njegove glave je rasla kačasta popkovina.

Odkrila je, da ga res nima kaj vprašati, ker pa je že začela s tem, je le vrgla vprašanje.

"Koliko si star?"

"Dovolj. Štirinajst."

"Dobro, pa naj bo po tvoje." Dotaknila se ga je in se premaknila v prostor, da je lahko začel.

Prijetno jo je presenetilo, ko je trajalo dlje od tridesetih sekund, ki jih je pričakovala. Bil je dovršen ljubimec; kazalo je, da pozna vse prave gibe. Prijetno se je ogrevala, ko ga je slišala v svoji glavi.

"Sedaj veš," je rekel, in njena glava se je napolnila s smehom.

Vse pred tem, dobro kot je bilo, je bilo samo ogrevanje.

Parameter in mali simb sta tulila od bolečine.

"Nisem te hotela," je jokala, suvajoč valove zavračanja na otroka in nase. "Samo Ekvinokcij hočem."

Neskončno časa je trajalo. Zvezde so gorele okoli njiju. Galaksija se je obračala kot vrtavka. Vesolje se je krčilo; eksplodiralo; se spet krčilo. Eksplodiralo. Se skrčilo in pustilo vse skupaj, škoda časa. Čas se je končal in vseh dogodkov je bilo konec.

Plavala sta, tuleč eden na drugega.

Divjina je oddrsel stran pred zvrtničnim ozadjem zvezd.

Ni se oziral in tudi Parameter se ni. Predobro sta se poznala, da bi potrebovala poslavljanje. Morda se ne bosta več srečala, a tudi to ni bilo važno, saj je vsak nosil vse, kar je od drugega želel.

"V vsem življenju cenениh senzacij nisem doživela česa takšnega."

Ekvinokcij je bila zamišljena. Tiho je priznala, da je bilo super, resnično, bilo pa je še nekaj. Našla je novo znanje.

"Rada bi nekaj poskusila," je rekla.

"Daj."

Hipoma je Parametrino telo pobožalo tisoč drobnih, mokrih jezikov. Preiskali so vsak kotiček, vsi hkrati. Vroči, vsaj bilijon stopinj, pa niso

pekli; tešili so.

"Kje pa si to imela?" je zagostolela Parameter, ko je bilo konec. "In čemu si nehala?"

"Pravkar sem se naučila. Gledala sem, ko sem doživljala, pa sem pobrala nekaj trikov."

"Imaš še več?"

"Seveda. Nisem hotela začeti z res intenzivnimi, dokler nisem videla, kako ti bo tale všeč. Mislim, da je bil zelo čeden. Čudovito si drhtela; delta valovi so bili prav krasni."

Parameter je lomil smeh. "Nehaj mi s temi kliničnimi podatki. Tako ti je bilo všeč, da te je groza."

"To je tako blizu, kot ti lahko opišeš mojo reakcijo. Resno, imam stvari, ki nama bodo še bolj všeč, mislim. Lahko na nov način kombiniram občutke. Ti je bilo všeč, kako subtilno se je "vročina" prelivala v občutek peres z električnim tokom skoznje?"

"Ostudno zveni, ko to rečeš v besedah. Ampak to je bilo, res je. Električna peresa. Samo bolečina ni imela nič s tem."

Evinokcij se je zamislila. "Ne vem, če je res tako. Bilo je globoko v centru za občutke bolečin. Samo da sem te žgečkala na nov način, tako kot je to delal Divjina. Nekaj odkrivam tukaj. Gre za realnost bolečine. Vse, kar doživiš, je bolj funkcija tvojih možgan kot živčnih končičev. Bolečina ni izjema. Samo povežem dva centra - za bolečino in užitek - in ju usmerim čez druge senzorne poti, pa dobim ..."

"Ekvinokcij."

????

"Ljubi me."

Bila je v središču sonca, vsi atomi njenega telesa so se zlivali v vročini, tako vroče je bilo, da je ledenelo. Splavala je na površino, si vzela čas, skozi valove plazme, kjer je rasla, dokler ni mogla držati cele prasketajoče krogle v roki, da se je z njo drgnila po telesu. Pobliskovala se je in kadila, orjaški izbruhi so se pokoravali njeni volji, jo zavijali v ogenj in dim, ki sta grizla in žgečkala. Kače plamenov so se poganjale vanjo, vrtale v živce z ostrimi bucikami plina, mehkimi kot poljub. Pogoltnilo jo je nekaj rožnatega, brez imena, in zdrsnila je po spolzki notranjosti, pljusnila v bazen sladko dišečega žvepla.

Stopilo jo je; stopila ga je. Ekvinokcij je bila tam; pobrala jo je ter jo zagnala, in sebe z njo, v val vode, ogromen val, z gigatonami ujetе energije, vzpenjajoč se v tisoč kilometrov visok drveč stolp. Treščila je na plažo iz gumaste kože, ki je postala gozd kač, ki so jo potiskale, dokler ji ni odletel vrh glave in so se drobcene rože razcvetele okoli nje, vse so bile Ekvinokcij.

Potegnilo jo je skupaj iz vseh koncev sončnega sistema in jo sestavilo v pojavo, ki se je imenovala Parameter, odgovarjala pa bi na vsako ime. Potem se je dvigala na raketi, ki se je zabodla globoko v njeno vagino, v koticke, ki jih niti ni bilo tam, a jih je čutila kot zrcala, ko so kazala njen lasten obraz. Bila je fuzijski naboj občutkov; nastavljena na vžig. Iskre so

žvižgale okoli nje, vsaka je bila poljub električnih peres. Dosegla je orbitalno hitrost; hitrost za pobeg iz sončnega sistema; hitrost svetlobe. Izvihala se je navzven in zajela vesolje. Svetlobna hitrost se je plazila počasneje od slehernega polža; pustila jo je zadaj.

Prišla je eksplozija; implozija. Potegnila se je od sebe in padla vase in delce telesa je nosilo dol na plažo, kjer sta jih z Ekvinokcijem zbrala in jih zmetala v kopico drhtečih drobcev, manjših od atoma.

Dolgo je trajalo. Vzeli sta si čas.

"Prihodnjič," je predlagala Parameter, "poskusi vkomponirati nekaj slonov."

Nekdo je izumil uro. Tiktakala je.

Parameter se je prebudila.

"Je to tvoje delo?"

Brez odgovora.

"Ustavi tega hudiča."

Prenehalo je. Obrnila se je in spet zaspala. Okoli nje je minilo triljon let.

Ni bilo dobro. Ni mogla spati.

"Si tukaj?"

Da.

"Kaj misliš, kaj naj storiva?"

Obup. Izgubili sva Ekvinokcij.

"Nisi je poznala."

Del nje bo vedno s tabo. Dovolj, da te bo bolelo. Vedno naju bo bolelo.

"Rada bi spet živel."

Živela z žalostjo?

"Če se drugače ne da. Pridi. Začniva. Poskusiva narediti svetlobo. Daj no, saj boš znala. Ne morem ti povedati, kako; sama boš morala. Ljubim te. Zlij se z mano, umij me, izbriši spomin."

Ne da se. Ne moreva vsega spremeniti. Ekvinokcij bi rada.

"Vrag te vzemi, še poznala je nisi."

Tako dobro kot ti. Na nek način sem jaz Ekvinokcij. Na drug način pa nikoli ne morem biti.

"Ne govori o ugankah. Pomešaj se z mano."

Ne morem. Ne ljubiš me še.

"Hočeš, da še nekaj tisoč let spiva čez to?"

Da. Veliko prijaznejša si, ko spiš.

"Je to žalitev?"

Ne. Ljubila si me v spanju. Govorila si z menoj, učila si me, me vodila, me vzgojila, da sem odrasla. A še vedno misliš, da sem Ekvinokcij. Nisem. Jaz sem.

"Kdo je to?"

Ni imena. Imela bom ime, ko boš res začela govoriti z menoj.

"Spat pojdi. Zmedla me boš."

Ljubezen. Predanost, ija-aja, ija-aja, ija-aja.

"Že imaš ime?"

"Da. Ime mi je Solsticij."

Parameter je jokala, dolgo in glasno in se umila v lastnih solzah.

Štiri leta sta potrebovali, da sta se vrnila v Prstanov trg. Zabarantali sta pesem, ki je vzela tri leta, sladko žalostinko, ki je nekako odzvanjala z upanjem, orkestrirano za tri lutnje in sintetizer; pesem in obljubo za še štiri čez naslednje stoletje za puško za slone. Potem sta se napotili po štiri leta mrzli sledi, loviti spomin tistih davnih debelokožnih dni.

Kot je prejšnja generacija ljudi poznala obliko hriba, razporeditev dreves in rož na njem, njegov vonj in občutek, in se je druga generacija mogla spomniti cestnega vogala; in spet naslednja detajlov kosa hodnika pod mesečevo površino; na ta isti način je Parameter poznala skale. Spoznala bi skalo, od katere se je odrinila tistega poslednjega dne, preden so ji vzeli Ekvinokcij, skalo, za katero je sedaj vedela, da je morala biti postaja Inženirjev. Vedela je, kod se je tistega dne premikala, kako hitro, kako dolgo. Vedela je, kje bo ta skala sedaj, in tja sta se napotili s Solsticijem. Okolica bo drugačna, a skalo bo znala najti.

Našli sta jo, po samo treh letih iskanja. V hipu jo je spoznala, vsako grbo in grapo na strani, kjer sta pristali. Vrata so bila na drugi strani. Izbrali sta si primerno skalo na drugi strani in se namestili za dolgo čakanje.

Saturn se je šestinsedemdesetkrat obrnil pod njima, ko sta s teleskopom puške nadzorovali postajo. Po tem času sta poznali rutino tega kraja bolje od njegovih stanovalcev. Ko je prišel čas za akcijo, sta izpilili vsak detajl, dokler ni bil skoraj refleksen.

Iz skale je prišla postava in se odrinila v pravi smeri. Parameter je nagnila puškino cev in potegnila za petelina. Cilj je bil daleč, a se ni bala, da zgreši. Njeno zaupanje je počivalo v dolgi rdeči črti, ki jo je videla rasti iz konca cevi. Predstavljal jo je razdaljo, ki jo bo krogla prepotovala v tisočinki sekunde. Postava, na katero je streljala, je tudi imela črto pred sabo, a veliko krajšo. Morala je samo spojiti konca črt in sprožiti.

Šlo je po načrtu. Puška je streljala uspavalne krogle, drobne harmonične generatorje, ki bi za šest ur omamili par. Simbova zunanja površina je lahko prenesla kinetično energijo večine projektilov, naravnih ali umetnih. Ni si upala uporabiti omamljevalca, ker bi inženirji v postaji zaznali snop.

Odginali sta se za nezavestnim parom. Ni se jima mudilo; čim kasneje ju dohitita, tem dlje bo nevarnost.

Trajalo je pet ur. Ko so se dotaknili, je prevzela Solsticij. Zagotovila je bila Parameter, da se bo mogla zlit z omamljenim simbom in res ji je uspelo. Kmalu je Parameter plavala v temni votlini z Inženirjem, žensko. Nastavila je puškino cev pod njeno brado in čakala.

"Solsticij, ne vem, če bom zmogla," je rekla.

"Nikoli ne boš mogla biti ponosna na to, razloge pa poznaš tako

dobro kot jaz. Misli na Ekvinokcij."

"Sprašujem se, če je to dobra ideja. Raje bi storila nekaj, na kar bi bila lahko ponosna."

"Se umakneva? Še vedno lahko izgineva. Če pa se zbudi in naju vidi, bo lahko nerodno, če jo pustiva živeti."

"Vem. Morala bom storiti. Samo všeč mi ni."

Inženirka se je premaknila. Parameter se je trdneje oprijela puške.

Odrpala je oči, pogledala naokoli, kazalo je, da posluša. Solsticij je skrbela, da drugi simb in klical pomoči.

"Ne bom ti delala težav," je rekla ženska. "Je preveč, če prosim za nekaj minut za svoj smrtni obred?"

"Lahko jih imaš, in še več, če hitro govoriš. Ne želim te ubiti, priznam pa, da te bom verjetno morala. Rada bi ti nekaj povedala in za to potrebujem tvoje sodelovanje. Če ne sodeluješ, ti lahko vseeno vzamem, kar potrebujem. Upam pa, da mi lahko pokažeš način, da bi se lahko izognila tvoji smrti. Mi boš odprla svoje misli?"

Ženine oči so se zasvetile, potem jih je zastrla. Parameter je takoj zgrabil sum.

"Ne bodi živčna," je rekla Inženirka. "Storila bom, kot hočeš. Samo presenetilo me je." Sprostila se je, in Parameter se je predala Solsticiju, ki je prevzela kot posrednik.

Veliko stvari je bilo odvisno od izida tega obojestranskega razodetja.

Prišlo je kot poplava, neotipljiva teža verske vneme in predanosti. In nad vsem tem, Veliki cilj, projekt, ki bo tekel še dolgo po smrti vseh sedaj živečih. Ta čudovita drznost! Vizija človeštva kot gibalca, nadzornika, umetnika; Inženirja. Vse veselje bo priznalo silo človeštva, ko bo zrlo na čudo, ustvarjeno v Saturnovih prstanih.

Veliki pleskar prstanov je bil utopist v velikem merilu. Grenko ga je razočaral način, kako je človeštvo naskočilo sončni sistem. Razmišljal je o pozemljanju in spreminjanju smeri planetov. Videl je jazbine v skalah.

Zato je pridigal, govoril o Dysonovih sferah in galaktičnih ladjah, o vklapljanju in izklapljanju zvezd, o preoblikovanju galaksij. Njemu in njegovim privržencem je bilo veselje neznansko kompleksna igrača, s katero bi lahko počeli čudovite stvari. Želeli so razstaviti črno luknjo, da vidijo, kako deluje. Želeli so odmakniti rdeči premik. Verjeli so v stalno nastajanje, ker bi z velikim bangom njihovi napori imeli svoj konec.

Parameter in Solsticij sta se zamajali pod pritiskom vsega tega; prepričanjem, da bi to res simbolično dejanje lahko obrnilo človeštvo v smer, ki jo je Pleskar želel. Zdelo se mu je, da morajo živeti tam tunaj bitja, ki gledajo in ocenjujejo in Velika gesta bi nanje lahko naredila vtis. Ko bi ta bitja videla, kako lep je postal Prstan Beta, bi pristopila in ponudila roko v pomoč.

Ženska, ki sta jo zajeli, Rožnatordeči prstan 3351, je globoko verjela v resnico vsega tega. Svoje življenje je posvetila izpeljavi Načrta. A videli sta, kako se je njena vera zamajala, ko je sprejela to, kar sta ji pokazali. Izmikala se je skrčenemu, otrdelemu, zaraslemu spominu dni po kraji

Ekvinokcija. Privzdignili sta ga in jo prisilili, da si ga je ogledala, lupili sta plasti pozabe, s katero sta ga prekrili, ga potisnili vanjo.

Potem sta jo izpustili.

"Videla si, kje sva bili."

"Da." Hlipala je.

"In veš, kaj morava storiti, da najdeva Ekvinokcij. Videla si to v meni. Hočem vedeti, ali lahko gre ta čaša mimo nas? Poznaš drugo pot? Povaj hitro."

"Nisem vedela," je zajokala. "To storimo z vsemi Ohranjevalci, ki jih ujamemo. Ne moremo jih ubiti. Zakon pravi tako. Zato jih ločimo, obdržimo simba, pustimo človeka, da ga najdejo. Vemo, da jih večino nikoli ne najdejo, a več ne moremo storiti. Nisem pa vedela, da je tako hudo. Nisem pomislila na to. Skoraj bi pomislila."

"Ni ti treba misliti. Tako je. Bilo bi bolj milostno ubiti človeka. Za simba ne vem. O tem bi morala govoriti z Ekvinokcijem. Sprva sem hotela pobiti vse Inženirje v Prstanih, zelo skrbno, da ne bi prehitro pomrli. Zdaj tega več ne morem. Nisem Ohranjevalec. Nikoli nisem bila. Samo iskalec sem še, iščem svojo prijateljico. Vseeno mi je, če prebarvate Prstan; kar dajte ga. Jaz moram najti Ekvinokcij, in moram najti svoje otroke. Sedaj moraš odgovoriti na moje vprašanje. Se lahko domisliš, kako bi te lahko pustila živeti in še storila, kar moram?"

"Ne. Ni druge poti."

Parameter je vzdihnila. "Dobro. Opravi svoj obred."

"Ne vem, če mi je do tega."

"Vseeno ga daj. Zamajala sem tvojo vero, a morda imaš prav in nekdo res ocenjuje. Ne bi želela, da bi tedaj zaradi mene šla po napačni poti." Že je vzpostavljala razdaljo med seboj in žensko, ki jo bo ubila. Spreminjala jo je v predmet, nekaj, čemur bo nekaj neprijetnega storila, ne bitje s pravico do življenja.

Rožnatordeči prstan 3351 se je počasi pomirila, ko je šla čez gibe za svoje poslednje olje. Ko je končala, je bila mirna kot na začetku svojega trpljenja.

"Občutila sem polnost," je tiho dejala. "Inženirji ne trdimo, da vemo vse.. Zmotili smo se v svoji politiki ločevanja simbiotičnih parov. Le to mi je žal, da ne morem nikomur povedati o naši napaki." Pogledala je Parameter, a je vedela, da ni upanja. "Odpuščam ti. Ljubim te, ubijalka moja. Stori svoje." Nastavila je vrat in zaprla oči.

"Umm," je rekla Parameter. Ni slišala zadnjih besed svoje žrtve. Odrezala se je, lahko je videla le vrat. Pustila je Solsticiju, da ji je vodila roke. Kot po nagonu sta našli točke, trdo pritisknili in bilo je, kot je Solsticij rekla, da bo. Ženska je v sekundah izgubila zavest. Morala je živeti še nekaj minut, da je Solsticij storila, kar je morala.

"Imam ga," je prišla njena pretresena misel.

"Je bilo hudo?" Parameter se je držala stran.

"Ne govoriva o tem. Pokazala ti bom v kakšnem desetletju in prejokali bova leto. Imam ga."

Drugi simb je bil torej že mrtev in Solsticij je bila z njim, ko je umrl. Parametrino delo je bilo veliko lažje.

Spet je položila palca na ženskin vrat, ji nagnila uho k prsim. Pritisnila je, tokrat močneje. Kmalu je utrip zafrfotal, za hip pospešil. Sledil je krč, potem je umrla.

"Odidiva."

Dobili sta radijski organ za inženirsko frekvenco. To je bil edini način, kako so prebivalci Prstanov lahko ločevali prijatelje od sovražnikov. Radijski organi simbov so bili nastavljeni od rojstva in Inženirji so uporabljali samo en kanal; enako Ohranjevalci. Parameter se ni več štela v nobeno od strani in sedaj je lahko svoje pomanjkanje prepričanja tudi fizično podprla. Sedaj je lahko oddajala na obeh kanalih in se svobodno premikala iz ene družbe v drugo. Če bi jo ujeli, bi jo oboji imeli za vohuna, ni pa se ji zdelo, da bi to bila.

Inženirski par sta morali ubiti, ker se brez simbove smrti organa ni dalo odstraniti. Dalo pa se ga je klonirati in to je bil izhod, ki ga je ponudila Parameter.

Poleg drugega glasu sta si nabrali podatkov o inženirskem življenja, in brez njih bi ju hitro odkrili. Poznali sta običaje in verovanje in lahko bi živeli med Inženirji, le spolnosti si nista smeli privoščiti. To bi lahko bilo nerodno, dalo pa se je najti izhod. Najzanesljivejša je bila nosečnost.

Kaj pomembnega to ni bilo, a ime mu je bilo Appoggiatura. Srečali sta ga tretji teden po umoru. Tveganje - majhno, a vseeno tveganje. Med odnosom je zvedel vse o Parametrinem početju in načrtih, pa ga ni zmedlo. Fanatična predanost je bila med Ohranjevalci kaj redka, edini pravi fanatik, ki ga je Parameter srečala, je bil Rokovnjač, ki ji je grozil s pištolo na začetku njene poti. Parameter in Solsticij sta se zavedali, da je njuno početje izdaja Ohranjevalske stvari. Appoggiaturi to menda ni bilo mar, če pa mu je bilo, pa je presodil, da jima to, kar sta pretrpeli, daje pravico.

"Pa sta kaj mislili, kaj bosta storili, če najdeta Ekvinokcij? Ne vem, kaj mislita, samo meni se zdi to prav hud problem."

"Hud je, ja," se je strinjala Solsticij. "Posebno zame. Ne govori mi o problemih, dokler ne boš čutil take negotovosti kot jaz, ko mislim o tistem dnevu."

"To je tudi moja negotovost," je rekla Parameter. "Ne veva. Veva pa, da jo morava najti. In otroke, čeprav to ni tako močno. Samo za nekaj minut sem jih videla in sedaj bodo že sedem let stari. Tukaj nimam kaj pričakovati."

"Jaz še od Ekvinokcija ne bi kaj prida pričakoval. Nekaj vem o tem, kaj se zgodi s simbolom, ko ga ločijo od človeka. Nekaj umre; ne vem, kaj. A začeti mora čisto od začetka, še enkrat. Sedaj bo del enega tvojih otrok, kateregakoli je že sprejela, ko so vaju ločili. Ne boš je poznala, in ona ne tebe."

"Vseeno, storiti morava to. Sedaj bi te rada zapustila."

Drseli sta šest mesecev, da se je Parametrino telo lahko dovolj napelo, da je bilo očitno, da je noseča in ni razpoložljiva za seks. Medtem sta razmišljali.

Nešteto krat sta se odločili, da sta neumni; da to iskanje lahko traja tisoč let in še ne bo končano. A nista mogli kar pozabiti. Vedno bi bila tukaj sopotnica, da bi že s svojo prisotnostjo govorila, da je tvoje življenje laž.

Potem je bila še Rožnatordeči prstan 3351. Če bi nehali, bi bil njen umor brez smisla. To bi bilo prehudo. Ostala je v njenem spominu, vedno sta jo negovali, se vselej sramovali svojega dejanja. In simb, njegovega imena Solsticij še vedno ni mogla izreči. Nekega dne bo morala Parameter še enkrat preživeti to ubijanje, a bližje. Solsticij je bila odločena, še bolj kot Parameter, da morata upravičiti nujnost te grozote.

Tako sta se spet napotili proti z Inženirji okuženemu področju, kjer je nekoč Ekvinokcij postala vojni ujetnik.

Prišel je živčni trenutek, ko sta prvič uporabili ukradeni oddajni organ, a vse je gladko teklo. Po tistem sta se lahko svobodno gibali v inženirski družbi. To je bil čuden svet, potopljen v obrednosti, ki bi novinca hipoma zmedla. Tako sta se zatekli k spominom Rožnatordečega prstana, bliskovitemu tečaju religije, vžganem v njun spomin.

Privzeli sta ime Maščevalca Zemlje 9954f, pogosto ime z naključno številko in črko "f" kot znakom ugleda. To črko naj bi k svojim imenom dodali le Inženirji, ki so rodili sto otrok. Teoretično naj bi rojstva beležili v Templju Pleskarja prstanov, na drugi strani Saturna, kjer so hranili toliko podatkov, kot se jih je pač dalo zbrati v svetu Prstancev, a to ni bilo nevarno. Celo v inženirski družbi, kjer so bili stiki bolj pomembni kot med Ohranjevalci, je bilo malo možnosti, da bi kdo dvakrat srečal istega človeka. Verjetnost, da bi Parameter in Solsticij srečali pravega Maščevalca Zemlje 9954f, je bila tako neznatna, da nanjo ni bilo vredno misliti.

Kraj, kamor sta se obesili, je bila skala, od katere se je Parameter odrinila na dan zajetja, skala, ki jo je Rožnatordeči prstan zapustila na svoj zadnji dan. To je bil komunikacijski center, dvorana za srečanja in govornice; center, s kakršnimi so Inženirji uspeli obdržati svojo kohezivnost proti silovitemu pritisku praznega prostora.

Prevzela je delo upravnice postaje, prostovoljni popravek, ki je pomenil, da si živela v postaji in ohlapno usklajevala tamkajšnje dejavnosti. Zapisovala in razobešala je informacije, prepomembne, da bi jih lahko zaupali besednemu prenosu, in iz vsakega obiskovalca je skušala izsesati potrebne podatke. Delo je bilo torej idealno za njene potrebe.

Nosečnost ji je delala težave. Nosečnice so potrebovale veliko sonca, skal in ledu in običajno niso prevzele takšnega dela. Zaradi tega je doživela precej vprašanj, a se je iztaknila z zgodbo, da ji je delo preprosto tako všeč, da ga ne želi pustiti.

A težava s soncem je bila resnična. Postaja je bila dovolj globoko v

Prstanih, da je bilo svetlobe malo. Morala bi se povzpeti nad ravnino, kjer luči ni razpršilo toliko skal, a sedaj ni mogla. Izvijala se je tako, da je preživljala ves prosti čas zunaj s Solsticij v raztegnjeni konfiguraciji.

Pogovori so se največ vrteli okoli poloma Materinskega edikta in tako je dobila novice o Ekvinokcij.

Po ediktu bi moral vsak inženir spreminjati spol in preživeti za vsako leto kot moški devet let kot ženska. Vsako teh devetih let naj bi rodila po tri otroke. Številke so govorile drugače.

To je bil prvi odpor proti ediktu. Neorganiziran, a vseeno vznemirljiv. O tem je bilo precej govora in veliko slovesnih obljub o poboljšanju. Vsakdo se je zaobljubljal, da bo rodil toliko otrok, kot se bo le dalo, a Parameter je dvomila v odkritosrčnost teh obljub. Njeno opazovanje Inženirjev je kazalo, da je žensk res več kot moških, a le trikrat, ne pa devetkrat več.

Diskusije so kazale na več razlogov. Prvi, najbolj očiten, je bila preprosta preferenca. Po statistiki je 90% ljudi dajalo enemu spolu prednost in to približno polovica vsakemu. Če naj bi se Pleskarjeva navodila izpolnila, bi moralo 35% Inženirjev živeti kot spol, ki jim je bil manj všeč. Podatki so kazali, da jih je to storilo le malo. Kljubovalno so ostali možje.

Potem je prišel še logistični problem. Da bi napraskal dovolj uporabne mase za enega otroka, je moral simbiotični par prebaviti skora tisoč kilogramov skale in ledu. Za preobrazbo te mase v uporabno obliko je bila potrebna energija. Par se je moral dolge ure nastavljal soncu. Po vsem tem je ostalo bolj malo časa z barvanje Prstana in večina Inženirjev je videla svoje življenjsko poslanstvo v tem, ne pa v produciranju otrok.

Govorilo se je, da Pleskar Prstanov meditira že vseh zadnjih deset let, poskušajoč najti izhod iz dileme. Videla je, da se je bila njena Velika gesta tako upočasnila, da je njen uspeh postajal vprašljiv. Če v daljni prihodnosti rojstva Inženirjev ne bodo povsem zasenčila prirastka Ohranjevalcev, bo boj izgubljen. Čas velikega napora Ohranjevalcev je šele prihajal. Pri sedanjem stanju stvari Ohranjevalec lahko po tri ali štiri dni ni videl prebarvane skale. Ko pa je število teh skal raslo, je rasla tudi stopnja razbarvanja. Tedaj bi le množica Inženirjev s ponovnim pleskanjem mogla zatreti ta negativni efekt. Če bi si bili populaciji približno enakovredni, bi prišlo do remija, in tega bi lahko dobili le Ohranjevalci. Za uspeh Velikega načrta bi morali prepleskati 90 odstotkov skal v prstanu Beta. Da bi to dosegli, bi potrebovali Inženirji desetkratno populacijo Ohranjevalcev, sicer bi se delež obarvanja skal stabiliziral pod željeno vrednostjo. Kriza prve velikosti, in nihče od živih ne bo učakal izida.

Prelom je prišel, ko je diskutirala o tem z Inženirko, Čudovitim rdečim prstanom 43f. To je bila ena od zgodnjih pristašev Pleskarja prstanov, pri Saturnu je živela že dvesto let. Rodila je bila tristo četrtnosemdeset otrok, in priznavala je, da ne izpolnjuje norme. Bila je živi dokaz, da so Pleskarjevi cilji nerealistični, a je nezlomljivo verovala v

pravilnost njene politike. Sramovala se je, da ni rodila šeststotih otrok, se zaobljubljala, da bo v naslednjem stoletju dosegla normo. Da bi ji to uspelo, bi morala roditi petsto otrok. Parameter je menila, da je patetična. Nosila je sedmerčke.

"Gledam to mladino, ki prihaja sem z dvojčki v trebuih in ne vem, kako se upajo imeti za Inženirje," se je pritoževala. Še prejšnji mesec sem videla frkljo z enim samim otrokom na poti. Enim! Si lahko predstavljaš? Koliko jih imaš tukaj?"

"Tri. Morda bi jih moralo biti več." Parameter je skušala dajati vtis krivde.

"To je že dobro. Tri je pravo število. Ne bom te vprašala, če si jih imela tri tudi lani.

In količina moških me spravlja v obup. 7,43 proti 2,57 je razmerje." Zdrsnila je v tuhtajočo tišino.

"Kot da že to ne bi bilo dovolj slabo," je zatipala Parameter, "slušim, da so nas Ohranjevalci dohiteli po rojstvih."

"Kaj res?" Novica ji je še poglobila skrbi in odleglo bi ji, če bi zvedela, da je povsem izmišljena. Parameter je to iglo pogosto uporabljala, da bi napeljala ljudi na pogovor o ženskah na nasprotni strani in še posebno tisti, ki so jo nekaj let tega ujeli tam blizu, ko je rojevala peterčke.

"Sicer me ne bi smelo presenetiti," je rekla Inženirka, "v zadnjem času smo jih toliko ujeli nosečih, s tremi, štirimi, celo petimi."

To je bilo že bližje. Parameter je iskala primerno pripombo, da bi jo povsem izlekla.

"Spominjam se, skoraj deset let tega... ali jih je bilo pet? Pozabljiva postajam. Tu blizu so dobili Ohranjevalko. Ravno je rodila pet otrok."

Parameter je bila tako presenečena, da je skoraj zamudila priložnost.

"Pet?" je uspela zastokati. Zadostovalo je.

"Tako je. Kdaj si zadnjič videla koga od nas s petimi? Pa ti anarhisti še Razglasa nimajo, da bi jim to nalagal. Za zabavo je to počela."

"Si bila tukaj, ko se je to zgodilo? Ko so to žensko ujeli?"

"Pozneje sem slišala o tem. Nekaj dni so imeli ščeneta tukaj. Niso vedeli, kaj bi z njimi. Nihče ni slišal za jasli."

"Jasli?"

"Ti tudi, torej. Novičarstvo tod naokoli je res propadlo. Treba bi bilo zapisati in razširiti."

"Poskrbela bom za to, samo povej mi."

"Petdeset tisoč kilometrov naprej so jasli za otroke, vojne ujetnike. Tja naj bi odpeljali zajete ohranjevalske otroke na prevzgojo."

Pogoltnili sta to in okus jima ni ugajal.

"Ta prevzgoja mora biti kar uspešna, kajne?"

"Pri Prstanu, upam, da je. Nisem bila tam. Te dni potrebujemo vse, kar lahko dobimo."

"Kje so te jasli? Razobesila bom orbitalne elemente."

Trojčki niso uspeli. V desetem mesecu, na poti k jaslim, je Solsticij

povedala, da ni upanja. Na postaji sta zbrali premalo energije in materiala. Razvoja se več ni dalo zadrževati in za zbiranje potrebnih snovi je bilo že prepozno.

Solsticij jih je abortirala in reabsorbirala trupelca. S tako pridobljeno energijo sta še bolj pospešili k jaslim. V dveh letih sta bili tam.

Jasli so bile zapuščene; prazna školjka. V Prstanu so se novice počasi širile. Po povpraševanju je Parameter odkrila, da že petnajst let niso delovale. Njeni otroci torej nikoli niso prispeli tja.

Prišel je čas obupa, a bili sta že onkraj tega. Nekje na poti k jaslim sta nehali verjeti, da je to, kar sta poskušali, sploh mogoče storiti. Tako ju ni strlo, da so bile jasli prazne, a vseeno je bilo težko sprejeti konec iskanja; devet let sta bili na sledi.

Številke so bile prevelike. Prstan Beta je imel sedemdeset milijard kubičnih kilometrov, in vsaka od njih je lahko skrila tisoč otrok.

Nekaj tednov sta se vrteli okoli jasli, spraševali Inženirje, iskali zvižajo, da bi z njo premagali statistiko. Nista vedeli, kam so otroke poslali, kam naj gresta. Lahko bi bili kjerkoli in Prstan je bil prevelik.

Potlej sta odšli, ne vedoč, kam sta namenjeni.

Tri dni kasneje sta srečali Ohranjevalca, moškega, in se sparili z njim. Pokazal je razumevanje za njuno bolečino, a se je strinjal, da ni upanja. Solsticij je skrbno pazila, da Parameter ne bi spočela. Vsaj za naslednje stoletje sta imeli nosečnosti dovolj.

Ko sta ga zapustili, sta opazili, da ju zajema spanec.

A vedeli sta, da to ni spanec.

Še preden je odprla oči si je Parameter divje posegla po vrhu glave. "Solsticij..."

"Tukaj sem. Nobenih nenadnih gibov. Ujetnici sva. Ne vem, čigavi, a oborožen je."

Odprla je oči. Plavala je v konjugacijski sferi, Solsticijin poganjek je bil še trdno zasajen v njeni glavi. Z njo je bil še nekdo, prav majhen. Pomignil ji je z orožjem in pokimala je.

"Ne vznemirjaj se," ji je rekel. "Če lahko odgovoriš na nekaj vprašanj, boš to verjetno preživel."

"Lahko se sprostiš. Ne bom delala težav."

Spoznala je, da je otrok, kakšnih enajst let star. Kazalo pa je, da pozna omamljevalce.

"Kakšen teden smo te opazovali," je dejal. "Govorila si z Inženirji, in seveda smo mislili, da si ena od njih. Malo prej pa si se pogovarjala z Ohranjevalcem, na njihovi frekvenci. Rad bi pojasnilo."

"V začetku sem bila Ohranjevalec. Nekaj tega sem ubila Inženirko in ji ukradla odajni organ." Vedela je, da se ne bo mogla domisliti prepričljive laži dovolj hitro, da bi bila varna pred njegovim omamljevalcem. Še sanjalo se ji ni, če je sploh kakšna prepričljiva laž za njen položaj.

"Na katero stran se sedaj šteješ?"

"Na nobeno. Rada bi bila neodvisna, če bi mi kdo to dovolil."

Videti je bil zamišljen. "Morda je to lažje, kot si misliš. Zakaj si ubila tisto Inženirko?"

"Morala sem jo, da sem se lahko preselila v njihovo družbo, da sem lahko iskala svoje otroke in simba, ki so mi ga vzeli. Bila sem -"

"Kako ti je ime?"

"Parameter, in Solsticij."

"Tako je. Sporočilo imam zate, Parameter. Od tvojih otrok. Dobro jim je in iščejo te tod okoli. V nekaj dneh jih lahko najdeva."

Otroci so razumeli nerodnost položaja. Ko so se pridružili skupinski konfiguraciji, vznikali iz sten počasi se povečujoče krogle, so se omejili na kratek poljub in se umikali v svitek drobnih teles.

Parameter in Solsticij je živčnost komaj še dala misliti. Otroci so bili tukaj, a Ekvinokcij? Kaj je z njo?

Čutili sta, da so otroci Parameter spoznali, potem doumeli, zakaj je tako. Ekvinokcij je govorila z njimi že pred rojstvom, s slikami in zvoki spodbujala njihove možgane. Parametrine slike bi bile med temi podobami.

Otroci Prstancev so drugačni od ostalih človeških otrok. Rojeni so že z večino znanja, potrebnega za preživetje v Prstanih. Tedaj se lahko pridružijo malemu simbu in pomagajo voditi njegov razvoj, dokler v nekaj tednih ne odraste. Potem simb za tri leta prevzame delo, jih uči in vodi na kraje, kjer lahko odrastejo, zdravi in krepki. Pri treh letih so praktično odrasli. Ne gre drugače: z materjo lahko ponavadi ostanejo le nekaj tednov, dokler njihov simb ne odraste. Odtlej so prepuščeni sami sebi in simbu, ki s svojim vodstvom in nadzorom pokrije njihove pomanjkljivosti.

Parameter je gledala te čudne otroke, te malčke z milijardami kubičnih kilometrov širokim dvoriščem, z zvezdami in kometi za igrače. Le kaj je vedela o njih? Lahko bi bili iz druge species. A to ne bi smelo biti pomembno; tudi Solsticij je bila, še več kot to.

Solsticij je grabila histerija. Trgal jo je strah, da bo na nek njej nerazumljiv način sedaj izgubila Parameter. Izgubljala je pamet. Del nje je tako brezupno ljubil Ekvinokcij, kot jo je ljubila Parameter; drugi del se je zavedal, da je ob enem človeku prostora le za enega simba. Če pride do izbire? Kaj naj tedaj storita?

"Ekvinokcij?"

Brezglasni krik Solsticij: "Ekvinokcij?"

????

"Si to ti, Ekvinokcij?"

Odgovor je bil zelo tih, od zelo daleč. Nista ga mogli slišati.

"Jaz sem. Parameter."

"In Solsticij. Ne poznaš me -"

Poznam te. Ti si jaz. Bila sem ti. Obeh se spominjam. Zanimivo,

A glas je bil hladen, brez zanimanja.

"Ne razumem." Nista vedeli, katera je rekla.

Razumeš. Ni me več. Nova sem. Ti si nova. Končano je.

"Ljubiva te."

Da. Seveda. A ni me več, da bi me ljubili.

"Ne razumeva."

Minilo bo.

Otroci so plavali skupaj; tiho, spoštljivo; čakali, da mati sprejme svojo novo resničnost. Končno se je premaknila.

"Morda bova nekoč razumeli," je rekla.

Spregovorila je ena od deklic.

"Mati, Ekvinokcij ni več. Vseeno je še vedno z nami. Odločila se je, ko je videla, da nas bodo zajeli. Reabsorbirala je svoje otroke in se razcepila v pet delov. Nihče je ni dobil vse, a vsi smo dobili dovolj."

Parameter je zmajala z glavo, skušala najti smisel vsega tega. Fantič, ki jo je bil pripeljal, ji ni želel povedati ničesar, raje je čakal, dokler niso prišli njeni otroci.

"Ne morem razumeti, kako ste me našli."

"Samo potrpežljivosti je bilo treba. Nismo dosegli jasli; na poti so nas osvobodili Alfani. Pobili so Inženirje, ki so nas stražili, in nas sami posvojili."

"Kdo so Alfani?"

"Prstanci, ki živijo v prstanu Alfa; niso ne Ohranjevalci ne Inženirji. Odpadniki iz obeh strani, ki so zapustili boj. Poskrbeli so za nas in nam pomagali, ko smo rekli, da te bi radi našli. Vedeli smo, kam so nas peljali, vedeli, sa moramo le čakati, pa se boš prikazala tam, če si še živa. In smo čakali. In že po devetih letih si prišla. Zelo sposobna si."

"Morda." Gledala je noge svojih otrok. Bile so čudno deformirane. In ti topi izrastki na koncu? Čudno.

"Stopala, mati," je rekel otrok. "V Afi so kirurgi, a nismo mogli iti, dokler te nismo našli. Sedaj bomo šli. Saj boš šla z nami?"

"Huh? Menda ja. To je čez Cassinijevo ločnico, ali ne? Tam ni vojne? Ni ubijanja?"

"Tako je. Zaradi nas lahko prepleskajo prstan Beta s progami ali pikami, vseeno nam je. Oboji so zmešani: Ohranjevalci in Inženirji. Mi smo pravi Prstanci."

"Solsticij?"

"Zakaj pa ne?"

"Šli bova z vami. Povejte, kako vam je ime?"

"Vojska," je povedala ena od deklic.

"Mornarica," je rekla druga.

"Marinci."

"Letalstvo."

"In Slon," je odgovoril deček.

Smejali so se vso pot do Alfe.